

آزمون‌های سراسر گاج

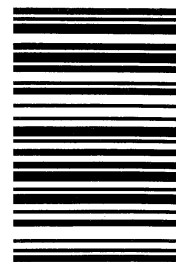
گزینه‌درسه‌را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۸

جمعه ۹۷/۱۲/۱۷

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعتی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرچی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	حسام حاج مؤمن	سید مهدی میرفتحی - شاهو مرادیان منیژه خسروی - مختار حسامی
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر - محمد رضایی بقا امیررضا عمران‌پور - محمدعلی عبادتی	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتقار سودابه آزاد
اقتصاد	حمید جعفری دولابی	الهام مقدادیان - میلاد اکبری مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی
جغرافیا	محسن مصالایی	محمداسماعیل سلمان‌پور سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان
جامعه‌شناسی	میینا تاجیک	نصیبه کلاتری - سیده مریم میرقاسمی مریم پارسائیان - سارا صدری
فلسفه	سید حسام‌الدین جلالی	عماد صفرنژاد - مریم پارسائیان نصیبه کلاتری
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	فاطمه ساریخانی - مریم احدزاده مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

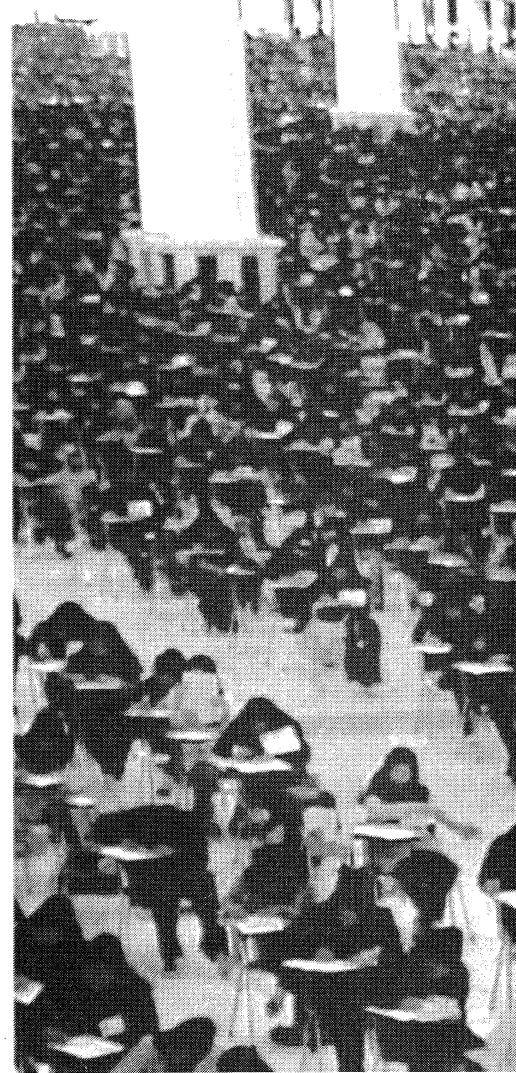
مدیر فنی: مهرداد شمسی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدی

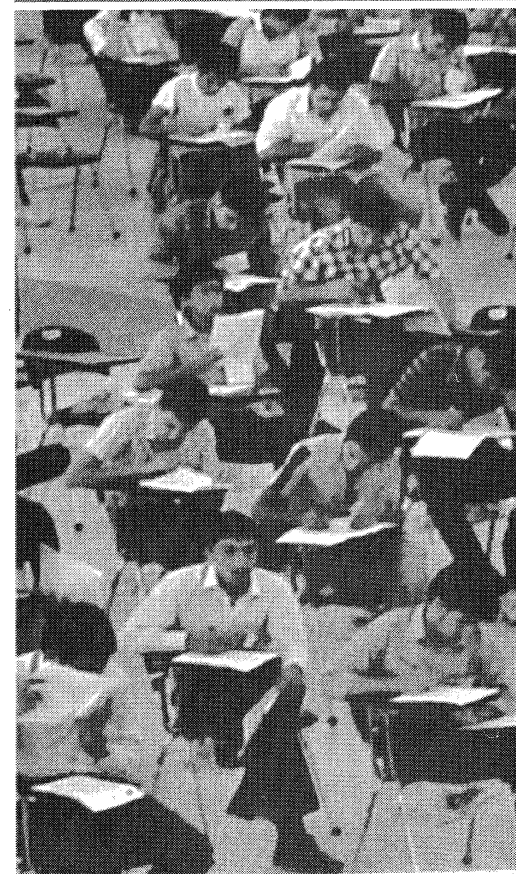
امور چاپ: عباس جعفری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

شماره تماس ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقضی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱- معنی درست واژه‌ها: یَغور: بستبر، درشت و بدشکل / موالات: دوستی، یاری کردن، پیروی کردن / طاق: فرد، یکتا، بی‌همتا؛ سقف؛ سازه‌ای منحنی که زیرپل یا روی دروازه، رواق و مانند آن‌ها می‌سازند؛ در معنای مجازی، بخش قوسی هر چیز مانند ابرو، محراب، ایوان و کمان؛ ایوان سقف‌دار، رواق / اندیشه: بدگمانی، اندوه، ترس، اضطراب، فکر / دها: زیرکی و هوش

۲- معنی درست واژه‌ها: حمایل: نگاه‌دارنده، محافظ (حمایل کردن: محافظ قراردادن چیزی برای چیز دیگر) / گُربت: غم، اندوه؛ (گُربت جور: اندوه حاصل از ظلم و ستم) / وقیعت: سرزنش، بدگویی / کذا: این چنین، چنین

۳- معنی درست واژه: عصیان: نافرمانی، گناه و معصیت

۴- املاي درست واژه‌ها: مهمل: بیهوده (محمل: کجاوه) / گذاردن: رها کردن (گزاردن: به‌جا آوردن، ادا کردن)

۵- املاي درست واژه: ثقت: اعتماد کردن

۶- شناسه‌ی «-ند» از پایان فعل «گرفت» حذف شده است.

۷- چگونه‌ای: چگونه (مسند) + ای (فعل اسنادی)

در سایر گزینه‌ها واژه‌ی «چگونه» قید است.

۸- ترکیب وصفی: این زیان / دل بی‌آرزو / این آتش / آتش بی‌دود / شمع ناحق‌کشته (۵ ترکیب)

ترکیب اضافی: برگ‌ریزان حواس / بار منت / دل‌آزادگان / ترک احسان / دل ... خویش / رتبه‌ی ... آتش / شیبستان رضا / تیغ زبان / زبان شکوه (۹ ترکیب)

۹- «واو» در شعر اول از نوع «واو ربط» و در شعر دوم از نوع «واو عطف» است.

۱۰- رهد: فعل مضارع ساده (ره: بن مضارع)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رستم: فعل ماضی ساده (رست: بن ماضی)

(۳) رستن: مصدر

(۴) شو: فعل امر (شو: بن مضارع از مصدر «شدن») / بروید: فعل مضارع التزامی (روی: بن مضارع از مصدر رستن و رویدن)

۱۱- استعاره (بیت «ج»): نسبت دادن گریبان و چاک زدن آن به گل و نیز، نسبت دادن «آگاهی» به گل، تشخیص است.

ایهام تناسب (بیت «ب»): شیرین (در مصراع اول و دوم): ۱- دل‌پذیر (معنی درست) ۲- معشوقه‌ی خسروپرویز (معنی نادرست، متناسب با شکر و فرهاد) / شکر: ۱- ماده‌ی شیرین خوراکی (معنی درست) ۲- معشوقه‌ی خسروپرویز و هووی شیرین (معنی نادرست، متناسب با شیرین و فرهاد)

تضاد (بیت «الف»): آمدن ≠ نیامدن

واج‌آزایی (بیت «د»): تکرار صامت «گ» (۴ بار)، «ر» (۷ بار) و «د» (۶ بار) تشبیه (بیت «ه»): نخل قد (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / شاخ ابرو (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

۱۲- کنایه: نمک پاشیدن بر ریش (زخم): کنایه از افزودن درد کسی حس‌آمیزی: شکرخند / استعاره: این‌که شکرخند معشوق بر زخم عاشق نمک بپاشد، تشخیص و استعاره است. / حسن‌تعلیل: علت شوری اشک عاشق این است که خنده‌ی شیرین معشوق بر زخم او نمک می‌باشد.

۱۳- بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: زندان فراموشی (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

نغمه‌ی حروف: تکرار صامت‌های «ن» (۷ بار)، «ر» (۷ بار)، «ز» (۵ بار) و «م» (۵ بار)

ایهام تناسب: عزیز: ۱- محبوب (معنی درست) ۲- فرمان‌روای مصر (معنی نادرست، متناسب با زندان و مصر)

تلمیح: اشاره به روایت حضرت یوسف (ع)

۱۴- پارادوکس: دریای آتش

ایهام تناسب: شور: هیجان (معنی درست)، نمکین (معنی نادرست، متناسب با نمک)

کنایه: سرکش بودن: کنایه از طغیان کردن
بلندآوازه ساختن: کنایه از به شهرت رساندن

بررسی سایر ابیات:

(۲) اسلوب معادله ندارد.

(۳) حسن‌تعلیل و جناس ندارد.

(۴) ایهام ندارد.

۱۵- ع. پاشایی: مترجم ماه نو و مرغان آواره از رابیندرانات تاگور

کوروش صفوی: مترجم دیوان غربی - شرقی از یوهان ولفگانگ گوته

نجف دریابندری: مترجم پیامبر و دیوانه از جبران خلیل جبران

سودابه پرتوی: مترجم پرنده‌ای به نام آذرباد از ریچارد باخ

۱۶- اشاره به آیین و مراسم‌های مذهبی و وجود مکانی با نام آتشکده برای ستایش خداوند

۱۷- مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): ضرورت بر جای گذاشتن نام نیک

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نیک‌نامی در گرو احترام به نیک‌نامان است.

(۳) بی‌اعتباری نام و ننگ در عشق / تقابل عشق و زهد

(۴) خود آتھامی

۱۸- مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): ظلم، ظالم را از بین می‌برد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ضرورت نرمی برای مقابله با ظلم

(۲) تسلیم در برابر ظلم باعث جرأت بیشتر ظالم می‌شود.

(۳) پیری ظالم اثری در ظلم او ندارد. / تغییرناپذیری سرشت بد

۱۹- مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): نکوهش ناامیدی و دعوت به تلاش و تکاپو

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲ و ۳) ناکامی شاعر، با وجود طراوت فصل بهار

(۴) ناپایداری دنیا

۲۰- مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): ضرورت سنجیده سخن گفتن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) افشاگری عشق

(۲) عشق موجب کمال است. / تقابل عشق و آسایش

(۴) تسلیم عاشقانه / نشاط‌آور بودن غم عشق

۲۱ | ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): جاودانگی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۲) سرمستی همیشگی عاشق
- (۳) تقابل عشق و کام / وصال موجب فروکش کردن اشتیاق عاشق است.
- (۴) تقابل عشق با خوشی / توصیه به کسب غم عشق

۲۲ | ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): فروتنی موجب

کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) فریب نرم‌خویی دشمن را نخوردن
- (۲) تقدیرگرایی و ناکامی
- (۴) تظاهر ستمگر به فروتنی، ابزار ستم کردن است.

۲۳ | ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): دشمنی روزگار با

آزادگان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) تسلیم و پاک‌بازی عاشقانه
- (۲) اظهار ارادت و بندگی موجب جلب نظر آزادگان است.
- (۳) کام‌یابی و ماندگاری آزادگان / توصیه به ترک تعلقات

۲۴ | ۳ مضمون مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): طلب بخشش و

عنایت از خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) خود آتھامی
- (۲) اشک گناه‌کار، پاک‌کننده‌ی گناه و چاره‌ساز است.
- (۴) حفظ آبروی دیگران، حفظ‌کننده‌ی آبروی انسان است.

۲۵ | ۳ مضمون گزینه‌ی (۳): هراس عاشق از هجران

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: پاک‌بازی عاشقانه و نهراسیدن از مرگ

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا مفهوم مشخص کن (۳۷ - ۲۶):

۲۶ | ۲ ترجمه کلمات مهم: اذکروا! یاد کنید / اذ: آن‌گاه / گنتم: بودید /

ألف بین: میان ... را پیوند داد / أصبحتم: شدید، گشتید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) به یاد بیاورید (← یاد کنید)، عدم ترجمه «بین» (← میان)، هستید (← شدید)
- (۳) دشمنی می‌کردید (← دشمن بودید)
- (۴) که (← پس، و)، با هم (اضافی است)، «بین» ترجمه نشده، آشنا کرد (← پیوند داد)

۲۷ | ۳ ترجمه کلمات مهم: کان أصیب: دچار شده بود؛ ماضی بعید /

شکل: فلجی / صبر: گرداند، گردانده بود؛ فعل ماضی در جمله وصفیه‌ای که قبلش فعل ماضی آمده به صورت ماضی بعید نیز ترجمه می‌شود. / معوقاً: معلول / أصیخ: شد / أعاجیب: شگفت‌انگیزها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) فلج (← فلجی؛ نکره است)، و (← که)، گشته بود (← او را گردانده بود)
- (۲) بود که (اضافی است)، دچار شد (← دچار شده بود)، کرد (← گردانند، گردانده بود)، با همه (← با وجود)

(۴) بود که (اضافی است)، دچار شد (← دچار شده بود)، ناتوان (← معلول)، گشت (← او را گرداننده بود)، مشکلاتی که داشت (← مشکلاتش)، شگفت‌انگیز (← از شگفت‌انگیزهای)

۲۸ | ۴ ترجمه کلمات مهم: سرور، بزرگ / لیضربوا: باید بزنند /

لم یدهب: نرفت، نرفته؛ فعل مضارع که قبلش «لم» آمده، معادل ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی است. / وده: او را برگرداند، او را برگردانده باشد / خائباً: ناامید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) برای این‌که بزنند (← باید بزنند؛ با توجه به سیاق جمله، «لیضربوا» فعل امر است، نه مضارع التزامی)، بود (← است)، نمی‌رفت (← نرفت، نرفته)، برگردد (← او را برگرداند، او را برگردانده باشد)
- (۲) می‌زنند (← باید بزنند)، نمی‌رود (← نرفت، نرفته)
- (۳) بزنید (← بزنند؛ فعل غائب است، نه مخاطب.)

۲۹ | ۱ ترجمه کلمات مهم: قد تعرّض: در معرض قرار گرفته است؛

قد + فعل ماضی ← ماضی نقلی / توازن: تعادل، توازن / تعرّضاً شدیداً: به شدت، شدیداً؛ مفعول مطلق بیانی است و به صورت قید ترجمه می‌شود. / الإكثار: زیاده‌روی / إنتاج: تولید / الملوّثة: آلوده‌کننده؛ اسم فاعل از «تلویث» به معنای آلوده کردن

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۲) گاهی در معرض قرار می‌گیرد (← در معرض قرار گرفته است؛ «قد» قبل از فعل ماضی آمده و ماضی نقلی ساخته، قبل از فعل مضارع نیامده که معنای «گاهی» بدهد)، ایجاد (← تولید)، آلوده در (← آلوده‌کننده)
- (۳) زیاد (← زیاده‌روی در)، قطعاً (← شدیداً، به شدت؛ مفعول مطلق تأکیدی نیست که به صورت قید «تأکید» ترجمه شود)، قرار می‌گیرد (← قرار گرفته است)

(۴) ایجاد (← تولید)، در (قبل از «طبیعت» اضافی است)، در معرض اختلال شدیدی (← به شدت در معرض اختلال؛ «اختلال شدیدی» به صورت ترکیب وصفی ترجمه شده که نادرست است.)

۳۰ | ۳ کارشناس (← کارشناسان؛ «خبراء» جمع مکسر «خبیر»

است.)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) خودشان را تغییر دهند (← خودشان آن را تغییر دهند)
- (۲) سعی (← توانگری)
- (۴) ناراحت نمی‌شویم (← نباید ناراحت شویم؛ چون بعد از «لا»، حرکت آخر فعل مضارع تغییر کرده، فعل امر است)، یار (← با، همراه)

۳۲ | ۴ می‌خورند (← تا بخورند؛ لگی + مضارع = تا + مضارع

التزامی)

۳۳ | ۴ «أعراض» به معنای «آبروها» جمع مکسر «عرض» است.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) حزام: کمربند) جمع مکسرش «أحزمة» می‌شود.
- (۲) أعتق: آزاد کرد) و (أطلق: آزاد کرد) مترادفاند، نه متضاد.
- (۳) (أطّلع: مطلع شد، باخبر شد) فعل لازم است و با (أخبر: باخبر کرد؛ از مصدر «إخبار») که متعدی است، مترادف نیست.

■ متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده
(۴۳ - ۳۸):

خوش‌بینی از مهم‌ترین شرط‌های موفقیت است و آن ضد بدبینی است. خوش‌بینی دیدن نیمه پُر لیوان زندگی است و بدبینی دیدن نیمه خالی‌اش است! خوش‌بین (به‌طور) مسلح‌شده به امیدواری با زندگی رویارو می‌شود، پس هم‌چون مؤمنان به خدا با ناامیدی می‌جنگد و از این‌رو در مشکلات، دنبال چیزی جز یک فرصت نمی‌گردد (در مشکلات فقط دنبال یک فرصت می‌گردد)؛ برخلاف بدبین که در هر فرصتی جز مشکلات را نمی‌بیند (در هر فرصتی، فقط مشکلات را می‌بیند)؛ از این‌رو در حکمتی عربی آمده است: از زمانه‌مان عیب می‌گیریم، در حالی‌که عیب در ماست!

پس انسان باید از دشواری‌ها فرصتی برای یاد گرفتن بسازد و باید از سخن گفتن با عبارات‌های ناامیدکننده خودداری کند، بلکه باید با عباراتی برآمده از امید سخن بگوید تا اهدافش را به خود نزدیک ببیند و راهش به سوی موفقیت گشوده شود!

۳۸ ۴ صفت خوش‌بین‌ها چیست؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «با بدبین‌ها، با فعالیت‌هایی بر ضد آن‌ها می‌جنگند» متن گفته خوش‌بینی ضد بدبینی است و انسان خوش‌بین با ناامیدی می‌جنگد؛ اما نگفته خوش‌بین‌ها با بدبین‌ها می‌جنگند!
- ۲) «از نیمه کامل لیوان آب می‌نوشند!» متن گفته انسان خوش‌بین نیمه پُر لیوان زندگی را می‌بیند، یعنی فرصت‌ها و امکانات موجود در زندگی را در نظر می‌گیرد که این ربطی به نوشیدن آب ندارد! ضمناً کسی نمی‌تواند از نیمه خالی لیوان آب بنوشد!
- ۳) «خودشان را جز با سلاح امید، مسلح نمی‌کنند!» (خودشان را فقط با سلاح امید مسلح می‌کنند) متن گفته انسان خوش‌بین به‌طور مسلح‌شده به امیدواری با زندگی روبه‌رو می‌شود و با ناامیدی می‌جنگد، اما نگفته انسان خوش‌بین فقط این سلاح را دارد!
- ۴) «در هر رویدادی چیزی را می‌یابد که می‌توان از آن استفاده کرد!» در متن آمده انسان خوش‌بین نیمه پُر زندگی را می‌بیند و در مشکلات فقط دنبال یک فرصت می‌گردد، از این جمله‌ها مفهوم همین گزینه برداشت می‌شود.

۳۹ ۳ منظور از این حکمت چیست؟ «از زمانه‌مان عیب می‌گیریم، در حالی‌که عیب در ماست!» این حکمت یعنی عیب‌جویی ما از زمانه، به خاطر عیب‌های خود ماست؛ وگرنه زمانه خودش عیبی ندارد!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «زمانه قبل از عیب‌های ما معیوب است!» این دقیقاً برخلاف حکمت مذکور است! زمانه بعد از عیب‌های ما به نظر ما معیوب می‌رسد!
- ۲) «عیب ما این است که از زمانه عیب می‌گیریم!» حکمت مذکور نمی‌گوید عیب ما این است که از زمانه عیب می‌گیریم، بلکه می‌گوید دلیل عیب‌گیری ما از زمانه، عیب‌های خودمان است.
- ۳) «معیوب می‌پندارد زمانه معیوب است!» این همان منظور از حکمت مذکور است، یعنی وقتی انسان خودش عیب دارد، زمانه را معیوب می‌پندارد!
- ۴) «عیب‌های زمانه، سبب عیب‌های ما می‌شوند!» این هم آشکاراً برخلاف حکمت مذکور است!

۳۴ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «کشاورز شروع کرد به راهی بیندیشد که از طریق آن بتواند از جوجه‌هایش مراقبت کند تا جغدها آن‌ها را بخورند!» مورد سوم منطقی نیست!
- ۲) «کشاورز شروع کرد به دنبال راهی بگردد که از طریق آن بتواند جوجه‌هایش را حفظ کند تا جغدها به آن‌ها حمله نکنند!» کاملاً درست است!
- ۳) «کشاورز شروع کرد از راهی نجات یابد که از طریق آن بتواند جوجه‌هایش را بخورد تا جغدها از آن‌ها تغذیه کنند!» هیچ موردی مناسب نیست!
- ۴) «کشاورز شروع کرد راهی را انتخاب کند که از طریق آن بتواند جوجه‌هایش را بکشد تا جغدها به سوی آن‌ها بگردند!» موارد دوم و سوم مناسب نیستند!

۳۵ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

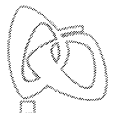
- ۱) «اندوهگین همان دچارشده به غم‌های شدید و دردآور است!»
- ۲) «عجوز فقط مردی بزرگسال است!» نادرست است؛ چون «عجوز» می‌تواند زنی بزرگسال نیز باشد، پس منحصر کردن این کلمه برای «مرد» نادرست است. به تأثیری که اسلوب حصر بر معنای جمله دارد دقت کنید!
- ۳) «کسی که توانایی‌اش بر سخن گفتن را از دست می‌دهد، لال می‌شود!»
- ۴) «به کارگیری گشونده‌های کشاورزی (حشره‌کش‌ها) بیش‌تر از آن‌چه که لازم است، طبیعت را تهدید می‌کند!»

۳۶ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «توکل‌کنندگان باید فقط بر خدا توکل کنند!» - «توکل فقط از دل است و از بدن نیست!» آیه درباره توکل بر خداست، اما جمله دوم از خدا حرفی زده نشده است.
- ۲) «خدا را بسیار یاد کنید!» - «یاد خدا دواي دل‌هاست!» آیه به میزان و مقدار یاد کردن خدا اشاره می‌کند؛ اما جمله دوم به تأثیری که یاد کردن از خدا دارد (دواي دل‌ها) اشاره کرده است.
- ۳) «بزرگ‌ترین بلا، قطع امید است!» - «ناامیدی برادر مرگ است!» این دو جمله هر دو بر شدت زبان‌بار بودن ناامیدی اشاره دارند، پس نسبت به گزینه‌های دیگر، مفهومشان به هم نزدیک‌تر است.
- ۴) «هر چیزی با انفاق کردن کم می‌شود، به‌جز علم!» - «علم از تو پاسداری می‌کند و تو از مال پاسداری می‌کنی!» جمله اول به انفاق کردن از علم (آموزش دادن) تشویق می‌کند و می‌گوید هر چقدر هم از علم انفاق کنی، کم نمی‌شود، اما جمله دوم علم را با مال مقایسه کرده؛ این دو مفهومشان به هم نزدیک نیست.

۳۷ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «از رحمت خدا، جز قوم کافران ناامید نمی‌شوند.» - «ناامیدی از خدا، از کفر ورزیدن به اوست!» هر دو از ارتباط ناامید بودن با کفر سخن می‌گویند.
- ۲) «این آفرینش خداست، پس به من نشان دهید کسانی‌که غیر از اویند، چه آفریده‌اند؟!» - «در جهان چیزی، جز آفریده خدا، نمی‌بینیم!» هر دو می‌گویند همه‌چیز در جهان آفریده خداست. دقت کنید که منظور آیه از سؤالی که پرسیده این است که نمی‌توانید چیزی را نشان دهید که کسانی غیر از خدا آن را آفریده باشند.
- ۳) «آیا ندانسته‌اند که تنها خداست که توبه را از بندگانش می‌پذیرد؟!» - «کسی‌که از گناهِش توبه می‌کند، مانند کسی است که گناهِی ندارد!» آیه می‌گوید این خداست که توبه را می‌پذیرد، اما جمله دوم به تأثیر توبه اشاره دارد و می‌گوید توبه، گناه را پاک می‌کند! این دو مفهومشان یکی نیست.
- ۴) «هر کس می‌خواهد قوی‌ترین مردم باشد، باید بر خدا توکل کند.» - «بزرگ‌ترین قدرت‌ها از جانب خداست!» هر دو می‌گویند قدرتی که انسان از سوی خدا می‌گیرد، بالاترین قدرت‌هاست.

۴۰ [گزینه ۱] نادرست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «اهداف ما راهمان را برای رسیدن به موفقیت در زندگی می‌کشایند!» با توجه به آخر متن، اهداف ما خودشان راه رسیدن به موفقیت را باز نمی‌کنند، بلکه این امید است که اهداف ما را نزدیک نشان می‌دهد و راه موفقیت را می‌کشاید. پس این گزینه براساس متن، نادرست است.

(۲) «ناامیدی انسان را از اهداف خود در زندگی دور می‌کند!» براساس متن، امید باعث می‌شود انسان اهدافش را به خود نزدیک ببیند، از این عبارت چنین نتیجه گرفته می‌شود که ناامیدی اهداف انسان را دور نشان می‌دهد!

(۳) «در هر مصیبتی اندرزی هست که بر فهم ما از زندگی می‌افزاید!» متن گفته ما باید از دشواری‌ها فرصتی برای یادگیری بسازیم. پس هر دشواری و مصیبتی پند و اندرزی برای ما به همراه دارد!

(۴) «زبان ما بر آن چه که در زندگی به دست می‌آوریم اثر می‌گذارد!» قسمت آخر متن دقیقاً از تأثیر کلام انسان بر تحقق اهداف و موفقیتش حرف زده است.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «امید به آینده از ایمان به خداوند است!» در متن آمده است که انسان خوش‌بین هم‌چون مؤمنان به خدا به جنگ ناامیدی می‌رود (به معنای مفعول مطلق نوعی در متن دقت کنید)، پس حتماً مؤمنان به خدا، امیدوار هستند و با ناامیدی می‌جنگند! در نتیجه می‌توان گفت که امیدواری با ایمان به خدا به دست می‌آید.

(۲) «غیر از خوش‌بینی شرطی برای موفقیت وجود ندارد!» متن گفته خوش‌بینی از مهم‌ترین شرط‌های موفقیت است، نه این‌که غیر از آن شرط دیگری نیست.

(۳) «امید پس از تحقق اهداف محقق می‌شود!» براساس متن، دقیقاً برعکسش درست است! اهداف پس از امیدواری محقق می‌شوند!

(۴) «سخن انسان همیشه از امید او برمی‌آید!» همیشه این‌طور نیست! زیرا متن گفته انسان باید از گفتن عبارتهای ناامیدکننده خودداری کند؛ پس ممکن است سخن انسان از ناامیدی هم بربیاید!

(۲) «عبارت مذکور به طور کامل این‌گونه خوانده می‌شود: «عَلَيْهِ أَنْ يَتَكَلَّمَ بِعِبَارَاتٍ مُنْبَغِيَّةٍ عَنِ الْأَمَلِ لِشَاهِدِ أَهْدَافَهُ مُقْتَرِبَةً مِنْ نَفْسِهِ وَ يَنْفَتِحَ طَرِيقَهُ إِلَى النَّجَاحِ!» در گزینه (۲)، «طریق» باید «طریق» باشد، زیرا «يَنْفَتِحَ: گشوده شود، باز شود) فعل لازم است و فقط فاعل می‌گیرد، پس «طریق» فاعل و مرفوع است، نه این‌که مفعول باشد تا منصوب شود.

(۳) «مستثنی منه (-) مستثنی؛ «مشاکل» بعد از «إِلَّا» آمده، پس مستثنی است، نه مستثنی منه.)

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۴):

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) لِلْمَلِكِيَّةِ ← للمضارع الاتزامي؛ برای مالکیت نیست، زیرا بر سر فعل مضارع آمده و به معنای «تا» است که فعل را مضارع الاتزامی می‌کند.

دقت کنید: «لام» مالکیت بر سر اسم می‌آید.

ترجمه: «در درس‌هایمان قطعاً کوشش می‌کنیم تا بهترین نتایج را کسب کنیم!»

(۲) «لام» بر سر فعل مضارع در صیغه متکلم مع‌الغیر آمده و معنای «باید» می‌دهد، پس «لام» برای امر درست است.

ترجمه: «هرگاه بخواهیم اهدافمان محقق شوند، باید بسیار بکوشیم!»

(۳) للمضارع الإخباري ← للمضارع الاتزامي؛ «لام» بر سر مضارع آمده و معنای «برای این‌که، تا» می‌دهد، پس فعل مضارع بعدش التزامی می‌شود.

ترجمه: «برای این‌که به اهدافتان دست یابید، باید بسیار تلاش کنید!»

(۴) للنهي ← للأمر؛ لام بر سر مضارع آمده و معنای «باید» می‌دهد، پس برای «امر» است.

دقت کنید: حرف «لام» اصلاً برای نهی به کار نمی‌رود!

ترجمه: «تلاشگران تا رسیدن به اهداف خود باید صبر کنند!»

(۳) می‌دانید که حرف «لا» بر سر فعل مضارع، می‌تواند برای نفی یا برای نهی باشد، مثلاً «لا تذهب: نمی‌روی» = نفی / «لا تذهب: نرو» + «لا تذهب: نباید برویم» = نهی. حالا باید ببینیم در کدام گزینه نمی‌تواند معنای نهی بدهد.

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) **ترجمه:** «انسان بنده نیکی کردن است، پس نیکی کردن را ترک نمی‌کنیم / نباید ترک کنیم!» هر دو درست است.

(۲) **ترجمه:** «عاقلاً درباره چیزی که نسبت به آن دانشی ندارد، حرف نمی‌زند / نباید حرف بزند!» هر دو درست است.

(۳) **ترجمه:** «هر کس به مردم رحم نکند / نباید به مردم رحم کند، خدا او را مجازات می‌کند!» به صورت نهی درست نیست.

دقت کنید: وقتی «لا + مضارع» به عنوان فعل شرط می‌آید (مثل این‌جا)، قطعاً مضارع منفی است.

(۴) **ترجمه:** «دیگران را از تجربه‌های مفید منع نمی‌کنی / منع نکن!» هر دو درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «تُصَبِّحُ» ← یکی

(۲) «لَيْسَ» ← یکی

(۳) «كُنْتُ» ← یکی

دقت کنید: «لَيْتَ» از حروف مشبهة بالفعل است و از افعال ناقصه نیست.

(۴) «يَكُونُ»، «لَيْسَ» ← دو تا

(۲) در گزینه (۲)، «لَمْ يُسَاعِدْ»، چون فعل مضارع بعد از «لَمْ» آمده، زمان فعل تبدیل به ماضی ساده یا ماضی نقلی به صورت منفی می‌شود (کمک نکرد، کمک نکرده است)، پس ماضی نقلی درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «كُنْتُ أَحْوَلُ» ← «كَانَ + مضارع» = ماضی استمراری (می‌کوشیدم)

(۳) «كَانَتْ حَضْرَتُنْ» ← «كَانَ + ماضی» = ماضی بعید (حاضر شده بودند)

(۴) «كُنَّا قَدْ طَالَعْنَا» ← «كَانَ + قَدْ + ماضی» = ماضی بعید (مطالعه کرده بودیم)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) لعبة: مستثنی / شيئاً: مستثنی منه؛ خبر «ليس» و منصوب

ترجمه: زندگی چیزی نیست به‌جز یک بازی کوتاه!

(۲) إبليس: مستثنی / الملائكة: مستثنی منه؛ فاعل و مرفوع

ترجمه: فرشتگان روبه‌روی آدم سجده کردند به‌جز ابلیس!

(۳) وجة: مستثنی / كلُّ شيء: «كلُّ شيء»: مستثنی منه؛ مبتدا و مرفوع

ترجمه: هر چیزی می‌میرد به‌جز ذات خدا!

دقت کنید: در ترکیب‌های اضافی مثل «كلُّ شيء»، این کلمه اول، یعنی مضاف است که مستثنی منه محسوب می‌شود.

(۴) الشرك: مستثنی / الذنوب: مستثنی منه؛ نائب فاعل و مرفوع

ترجمه: گناه‌ها نزد خدا آمرزیده می‌شوند به‌جز شرک به او!

دقت کنید: «تَعَفَّرَ» فعل مجهول است.

۵۴ ۴ یکی از ابعاد عدالت، عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین را در آن دانسته و فرموده است: «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ أَلْيَتِيْمَ: آیا دیدی کسی را که دین را تکذیب می‌کند و آن کسی است که یتیم را از خود می‌راند...».

۵۵ ۳ فرهنگ، روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان‌دهنده‌ی هویت و شخصیت آن است. نوع اجزا و عناصر فرهنگی نشان‌دهنده‌ی درجه و میزان ارزشمندی و تعالی آن جامعه است. اعتقاد به خدا و یکتاپرستی، ایمان و اعتقاد به پیامبران الهی و اعتقاد به معاد و پایبندی به آن، معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع است.

توجه: پایبندی به احکام و دستورات الهی از معیارهای دیگر یک فرهنگ برتر است.

۵۶ ۴ در قرآن کریم اول شراب و سپس قمار ذکر شده است و قمار علاوه بر این‌که یک کار بی‌بهره است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده، کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. آیه‌ی ۲۱۹ سوره‌ی بقره می‌فرماید: «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ ... : از تو درباره‌ی شراب و قمار می‌پرسند، بگو در آن دو گناهی بزرگ و منفعت‌هایی برای مردم است ...»

۵۷ ۱ قرآن کریم می‌فرماید: «أَمْ مِّنْ أُمَّسَ بَيْنَاهُ عَلِي شَفَا جُرْفٍ هَارٍ قَانِهَارٍ يَه فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ: یا کسی که بنای خود را بر لبه‌ی پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد؟ و خداوند گروه ستمکاران (بیدادگران) را هدایت نمی‌کند.»

۵۸ ۲ هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی در می‌یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می‌برد. در غیر این صورت، آینده‌ای غیر قابل اعتماد در انتظار اوست. خداوند در سوره‌ی توبه با هشدار دادن به این مطلب می‌فرماید: «أَقْمِنِ أَسْسَ بَيْنَاهُ وَعَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ ... : آیا آن کس که بنیاد [کار] خود را بر پایه‌ی تقوای الهی و خشنودی خدا نهاده، بهتر است؟ ...»

۵۹ ۴ رسول مکرّم اسلام (ص) روزی به یارانش فرمود: «کسی که دوست دارد، نگاهش به چهره‌ی کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان‌اند، به جویندگان علم بنگرد. سوگند به کسی که جان من در دست قدرت اوست، هر شاگردی که برای تحصیل علم (نه به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر)، رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یک ساله‌ی عابد برای او منظور می‌گردد و برای هر قدمی که در این مسیر می‌نهد، شهر آبادی در بهشت برای او آماده می‌سازند و زمین نیز برای او طلب آموزش می‌کند.»

۶۰ ۳ یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی، پذیرش ولایت الهی است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم‌آموزی کرد، بلکه آموختن علم را برای مردم واجب دانست و فرمود: «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان فریضه (واجب) است»: «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

یکی از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ی عدالت‌محور بود، به طوری‌که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند. پیامبر به مردم می‌فرمود: «بِأَعْيُنِنَا جَهَادُ، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد»: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

۴۹ ۲ «تأکید بر وقوع فعل» با مفعول مطلق تأکیدی بیان می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «احتراماً» چون بعدش جمله وصفیه «يَعْلَمُهُمُ الْأَدَبُ» آمده، مفعول مطلق نوعی است.

دقت کنید: مفعول مطلق نوعی که با صفت می‌آید، صفتش ممکن است یک کلمه باشد یا یک جمله.

ترجمه: ما باید به فرزندانمان احترام بگذاریم «به گونه‌ای که به آن‌ها ادب بیاموزد!» (۲) «ابتساماً» مفعول مطلق است که نه صفت دارد و نه مضاف‌إلیه، پس مفعول مطلق تأکیدی است که بر وقوع فعل تأکید می‌کند. دقت کنید که جمله «فتفرح من عملي» با حرف «فَ» از «إِبْتِسَاماً» جدا شده، پس جمله وصفیه نیست.

ترجمه: در چهره‌ی مادرم حتماً لبخند می‌زنم، پس (بنابراین) از کارم خوشحال می‌شود! (۳) در این جمله اصلاً مفعول مطلق وجود ندارد! «ارتفاعاً» اسم «إِنِّ» است.

ترجمه: بعضی ساختمان‌های مرتفع، ارتفاعی بیش‌تر از یک کوه دارند!

(۴) «إِحْسَانٌ» چون به «مَنْ» (کسی که) اضافه شده، مفعول مطلق نوعی است.

ترجمه: به مردم نیکی کن «مانند کسی که انتظار پاداش ندارد!»

۵۰ ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) در این جمله دو «حمد» داریم که اولی اسم «یکون» است و دومی خبرش، پس هیچ‌یک مفعول مطلق نیست!

ترجمه: دوست دارم که ستایش من برای خدا، ستایش مؤمنان باشد!

(۲) در این جمله سه «حمد» داریم: اولی اسم «لا»ی نفی جنس، دومی مفعول و سومی مستثنی، پس هیچ‌یک مفعول مطلق نیست!

ترجمه: هیچ ستایشی نیست که آن را ستایشی صادقانه برشماریم، به‌جز ستایشی برای خداوند!

(۳) در این جمله پس از فعل (إِحْمَدُ: ستایش کن)، مصدر «حمد» آمده که با مضاف‌إلیه‌اش (العارفين) مفعول مطلق نوعی ساخته است.

ترجمه: خدا را در هر فرصتی ستایش کن، هم‌چون آگاهان از کوتاهی زندگی!

(۴) «حمد» در این جمله مفعول برای «يَسْتَحِقُّ» است.

ترجمه: آیا مردم خداوند را که سزاوار ستایشی والا است، ستایش می‌کنند؟!

دین و زندگی

۵۱ ۳ پیامبر (ص) می‌فرماید: «فاطمه پاره‌ای از تن من است، هر که او را بیازارد مرا آزرده است و هر کس مرا بیازارد، خدا را آزرده است (فرجام نهایی) و امیرالمؤمنین در نهج البلاغه می‌فرماید: «ای مرد! هشیار باشید که کمال دین‌داری دانش آموختن و عمل بر مبنای علم است.»

۵۲ ۴ با توسعه‌ی سرزمین‌های اسلامی و شکل‌گیری حکومت‌هایی که دیگر پیامبر و یارانش را اسوه و سرمشق خود قرار نمی‌دادند، بار دیگر برخی از رفتارهای جاهلی نسبت به زن پدیدار شد. حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و بسیاری از حاکمانی که در سرزمین‌های اسلامی بودند، حرمسرا تشکیل دادند و زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. با وجود این، موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود. زنان حق مالکیت و کار و تحصیل داشتند و آیات قرآن با تلقی درجه دوم بودن زن مبارزه کرد (رد سایر گزینه‌ها).

۵۳ ۱ زهره بن عبدالله، فرماندهی لشکر مسلمانان در پاسخ به رستم فرخ‌زاد، فرماندهی سپاه یزدگرد، آخرین پادشاه ساسانی می‌گوید: «ما نمی‌توانیم مثل شما باشیم. ما عقیده داریم که باید امر خداوند را در مورد همه‌ی طبقات رعایت کنیم. همه‌ی مردم از یک پدر و مادر آفریده شده‌اند و همه با هم برادر و برابرنند (برابری و برادری میان مردم) و امام رضا (ع) حدیثی مفصل در ارزش علم از پیامبر اکرم (ص) نقل می‌کند که قسمتی از آن چنین است «اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد، کار نیک (حسنة) تلقی می‌شود.»

۶۱ | ۱ اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله‌ی طبقاتی است که سبب بی‌اعتمادی مردم می‌شود و مقابله با آن در راستای حرکت به سوی عدالت و قسط است.

۶۲ | ۳ پیامبر اکرم (ص) آمد تا جامعه‌ی جاهلی آن زمان را متحول کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد. اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره‌ی دانش و آموختن بود. رسول خدا (ص) در این باره می‌فرماید: «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان فریضه (واجب) است.»

۶۳ | ۲ همان‌طور که تفرقه و پراکندگی، به سرعت یک حکومت را از پای در می‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند، همبستگی اجتماعی، کشور را قوی‌تر می‌کند.

براساس فرمان خداوند، همه‌ی افراد جامعه‌ی اسلامی نسبت به یک‌دیگر مسئول‌اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی‌اند. اگر گناهی در جامعه رواج پیدا کند، همه باید در برابر آن پاسخگو باشند. بنابراین، همه باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشند و وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر (نظارت همگانی) را به درستی انجام دهند.

۶۴ | ۴ ناراحتی دشمنان از عمل یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، می‌تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما باشد و این موضوع اشاره به «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبری دارد.

۶۵ | ۲ با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ...» برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است... (لطف و فضل الهی به انسان‌های نیکوکار موجب افزایش پاداش است) (رد گزینده‌های (۳) و (۴)) و علت وجود غبار ذلت و نشستن آن بر چهره‌ی انسان کسب گناهان است. آن‌جا که قرآن می‌فرماید: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَزْهِقُهُمْ ذُلٌّ» و آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه‌ی عمل خود می‌بینند و بر چهره‌ی آنان غبار ذلت می‌نشیند.

۶۶ | ۳ امیرالمؤمنین علی (ع) در «عهدنامه‌ی مالک اشتر» حکیمانه و عادلانه مسئولیت کارگزاران حکومتی را بیان کرده است و درباره‌ی کسانی که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند، می‌فرماید: «ایشان را از خود دور کن، زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.»

۶۷ | ۲ هر انسانی در درون خود، گاه و بی‌گاه با تمایلات و خواسته‌هایی روبه‌رو می‌شود که پاسخ مثبت دادن به آن‌ها، عزت نفس را ضعیف می‌کند و انسان را به سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد، پس تضعیف عزت نفس، نتیجه‌ی پاسخ مثبت دادن و پذیرفتن خواسته‌های نامشروع است.

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره‌ی سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده (نه این‌که آلوده نشده!) و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.

۶۸ | ۱ مهم‌ترین عامل پایداری خانواده، درک درست از زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک است. اگر همسران از این موضوع غافل باشند، به سرعت در محیط خانه از هم بیگانه می‌شوند و با پیش آمدن کوچک‌ترین تنش از هم جدا می‌شوند.

در هدف رشد اخلاقی و معنوی، پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند؛ سپس مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌کنند و مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند.

۶۹ | ۳ نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات نامشروع درونی و بیرونی انسان است. امام علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است. در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.»

وقتی انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید، به طور طبیعی تسلیم خدا می‌شود و بندگی او را می‌پذیرد و در مقابل غیر خدا عزیز و تسلیم‌ناپذیر باقی می‌ماند. به همین جهت امیرالمؤمنین از ما می‌خواهد که «بنده‌ی کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاده آفریده است.»؛ لذا عزت در مقابل غیر خدا، نتیجه و معلول پذیرش بندگی خداوند است.

۷۰ | ۲ آیه‌ی «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا...» عزت را از آن خدا دانسته و او را سرچشمه‌ی آن معرفی می‌کند.

امام علی (ع) در قالب حدیث «أَنْتَ لَيْسَ لِنَفْسِكَ...» انسان‌ها را به این نکته آگاه می‌سازد که بهای جان آن‌ها بهشت است و نباید خود را به کم‌تر از آن بفروشند که اشاره به «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» از راه‌های تقویت عزت دارد.

۷۱ | ۲ پیشوایان، با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند؛ از آن جمله حضرت زینب (س) خواهر شجاع امام حسین (ع) است که پس از تحمل انبوه مصائب و سختی، که یکی از آن‌ها می‌تواند انسان را در هم شکند، در پاسخ به جمله‌ی تحقیرآمیز عبدالله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: «دیدنی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟» با قدرت فرمود: «در این واقعه [جز زیبایی ندیدم].»

امام علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است. در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.»

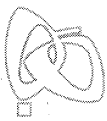
۷۲ | ۲ قرآن کریم می‌فرماید: «لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَزَهُقُ وَجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذُلٌّ» برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره‌ی آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند و خداوند متعال در آیه‌ی: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ...» و خداوند در آیه‌ی شریفه‌ی: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا...» آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه‌ی عمل خود می‌بینند... «اشاره به عادلانه بودن پاداش و کیفر الهی دارد.»

۷۳ | ۴ پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب، مطرح می‌شود. طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام بگیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

۷۴ | ۱ پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.»

۷۵ | ۱ خداوند در آیه‌ی «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» آفرینش همسران و برقراری مودت و رحمت بین آن‌ها را نشانه‌ای برای کسانی که تفکر می‌کنند، دانسته است.

زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گرفتن از آن ویژگی‌های فطری می‌توانند به آن هدف مشترک، یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند.

زبان انگلیسی

۷۶ (۳) اگر یاد بگیرید چطور از زبان بدن به درستی استفاده کنید، ممکن است به شما کمک کند تا دوست شوید و [دوستانتان را] حفظ کنید.

توضیح: با توجه به کاربرد فعل در زمان حال ساده در بند شرط (در این مورد "learn") شرطی از نوع یک است و در بند جواب شرط به فعل آینده‌ی ساده (شکل ساده‌ی فعل + will) نیاز خواهیم داشت. البته در بند جواب شرط جملات شرطی نوع یک می‌توانیم به جای "will" از اکثر افعال وجهی مانند "might" نیز استفاده کنیم.

۷۷ (۲) اگر مقامات موافقت می‌کردند تا کلاس‌ها را کوچک‌تر کنند، ما می‌توانستیم به هر دانش‌آموز توجه بیش‌تری کنیم.

توضیح: طبق مفهوم جمله در این جمله‌ی شرطی به "if" (اگر) نیاز داریم، نه "unless" (مگر این‌که).

دقت کنید: بعد از "agree" (موافقت کردن) فعل دوم به صورت مصدر با "to" به کار می‌رود.

۷۸ (۱) اگر این قدر زیاد برای تبلیغات هزینه نمی‌کردیم، می‌توانستیم کنترل کیفیت را بهبود ببخشیم.

توضیح: با توجه به کاربرد فعل در زمان گذشته‌ی ساده در بند شرط (در این مورد "didn't spend") شرطی از نوع دو است و در بند جواب شرط به فعل آینده در گذشته‌ی ساده (شکل ساده‌ی فعل + would) نیاز خواهیم داشت.

دقت کنید: بعد از اکثر صفات (مانند "able") در این سؤال) فعل به صورت مصدر با "to" به کار می‌رود.

۷۹ (۲) اگر ما می‌خواهیم طیف وسیع‌تری از مشتری‌ها را جذب کنیم، برای تجارت ما ضروری است که خط تولیدمان را متنوع کنیم.

توضیح: بعد از اکثر صفات (مانند "necessary") در این سؤال) فعل به صورت مصدر با "to" به کار می‌رود. در این رابطه به ساختار بسیار پرکاربرد زیر دقت کنید:

It + to be + صفت + (for + مفعول) + to ...

دقت کنید: بعد از فعل "want" (خواستن) نیز فعل دوم به صورت مصدر با "to" به کار می‌رود.

۸۰ (۳) در جامعه‌ی مدرن، دانش به عنوان عامل اصلی در تولید جایگزین‌های عضله (نیروی بازو) و ثروت مادی شده است.

(۱) درخواست کردن، تقاضا کردن (۲) تولید کردن؛ به وجود آوردن (۳) جایگزین کردن؛ جایگزین شدن (۴) مصرف کردن

۸۱ (۴) کودکان تا شش ماه [به صورت] رایگان سفر می‌کنند و تخفیف ویژه‌ای قابل استفاده برای مسافرانی است که در اولین آخر هفته سفر می‌کنند.

(۱) ارزش؛ بها (۲) مثال، نمونه (۳) کارکرد، عملکرد (۴) تخفیف

۸۲ (۳) این نمایشگاه در پی نشان دادن کیفیت و تنوع آثار معماری در سرتاسر ایران به عموم است.

(۱) منبع (۲) خوش‌نویسی (۳) تنوع؛ گوناگونی (۴) موقعیت، شرایط

۸۳ (۴) کارکنان بهداشتی ثبت‌شده همواره باید کارت‌های هویتی را همراه داشته باشند که عکسشان را نشان می‌دهند.

(۱) اشاره؛ مرجع (۲) دستورالعمل، راهنما (۳) یادآور، تذکر (۴) هویت

۸۴ (۳) فضاوردان در طول سفر فضایی حجم و کارکرد عضلانی را در نتیجه‌ی فقدان جاذبه از دست می‌دهند.

(۱) دانشمند (۲) مصرف‌کننده (۳) فضاورد (۴) ژنراتور

۸۵ (۲) روشنی یا تیرگی رنگ بر روی این‌که آیا می‌تواند حرارت و نور را جذب کند یا بازتاب دهد تأثیر می‌گذارد.

(۱) بازتولید کردن (۲) بازتاب دادن، منعکس کردن (۳) کاهش دادن؛ کاهش یافتن (۴) جایگزین کردن، جانشین کردن

۸۶ (۳) هیچ تردیدی وجود ندارد که نیروی باد و خورشید، منابع پاک، کارآمد و تجدیدپذیر انرژی هستند، ولی همه از پروژه‌ی انرژی جایگزین در حیاط پشتی [خانه]شان استقبال نمی‌کنند.

(۱) جنبشی، حرکتی (۲) مکانیکی (۳) قابل تجدید، تجدیدپذیر (۴) برقی، الکتریکی

۸۷ (۲) برخی دانشمندان باور دارند که آب به صورت یخ در مقادیر فراوانی درست زیر سطح [سیاره] در نواحی گسترده‌ای از مریخ وجود دارد.

(۱) آسان، ساده (۲) گسترده؛ پهناور؛ وسیع؛ فراوان (۳) عمیق، گود (۴) رایج؛ متداول

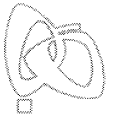
وقتی مردم ماقبل تاریخ آتش را کشف کردند، راهی برای به دست آوردن انرژی پیدا کردند، زیرا سوزاندن، گرما (حرارت) و نور را آزاد می‌کند. حدود یک میلیون سال بعد، موتور بخار اختراع شد و برای اولین بار مردم توانستند آن انرژی را مهار کنند و آن را به حرکت تبدیل کنند. امروزه انواع بسیار متفاوتی از موتورها وجود دارند که حمل و نقل و صنعت جهان را به حرکت درمی‌آورند. همه‌ی موتورها [برای] یک کارکرد (وظیفه) به کار می‌روند؛ استفاده کردن از انرژی‌ای که در سوختی مانند نفت یا زغال‌سنگ ذخیره شده است و تبدیل آن به جنبش (حرکت) برای راه انداختن دستگاه‌ها. قبل از این‌که موتورها اختراع شوند، کارهایی مانند ساختمان‌سازی و باربرداری به نیروی (توانایی) مردم و حیواناتشان وابسته بود. امروزه موتورها می‌توانند نیروی (قدرت) کافی برای بلند کردن سنگین‌ترین وزن‌ها و راه انداختن بزرگ‌ترین دستگاه‌ها را تولید کنند. قدرتمندترین موتور، موتور موشک است؛ آن می‌تواند یک فضاپیما را از کشش نیروی جاذبه‌ی زمین [جدا] کند و آن را [به سوی فضا] پرتاب کند.

۸۸ (۳) (۱) انجام دادن؛ اجرا کردن (۲) مصرف کردن (۳) اختراع کردن؛ ابداع کردن (۴) کشف کردن

۸۹ (۳) **توضیح:** بعد از افعال وجهی (مانند "could") در این جمله) فعل به صورت ساده (در این مورد "harness" و "turn") مورد استفاده قرار می‌گیرد.

دقت کنید: "energy" (انرژی) یک اسم غیرقابل شمارش است و در نتیجه ضمیر مناسب برای آن "it" است، نه "them". در انتهای جای خالی نیز طبق مفهوم جمله به اسم "movement" نیاز است.

۹۰ (۴) **توضیح:** با توجه به کاربرد مرجع ضمیر غیرانسان (energy) پیش از جای خالی و فعل (شکل صحیح فعل "store") پس از آن، ضمیر موصولی حالت فاعلی برای غیرانسان دارد و در بین موارد موجود در گزینه‌ها تنها می‌توانیم از "which" استفاده کنیم.

- ۹۴ ۴ تمام گزاره‌های زیر درست هستند جز این که
 (۱) در حال حاضر انتقال علائم حیاتی بیمار از طریق تلفن امکان‌پذیر است
 (۲) سیل در بین حوادث ذکرشده در متن نیست
 (۳) روند به کارگیری پزشکی از راه دور در راستای فراهم کردن دسترسی جهانی به داده‌های پزشکی است
 (۴) پزشکی از راه دور [در حال حاضر] توسط بسیاری از تیم‌های پزشکی به عنوان ابزاری برای واکنش به فاجعه مورد استفاده قرار می‌گیرد
- ۹۵ ۳ کلمه‌ی "problem" (مشکل) در پاراگراف چهارم به این واقیعت اشاره دارد که

- (۱) تلفن‌های همراه کافی برای توزیع اطلاعات پزشکی وجود ندارد
 (۲) سی‌تی‌اسکن‌ها یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان پهنای باند هستند
 (۳) پهنای باند برای منتقل کردن تصاویر پزشکی پیچیده در سرتاسر جهان کافی نیست
 (۴) ماهواره‌های مخابراتی تنها می‌توانند در طول بلایا از عهده‌ی نیازهای کوتاه‌مدت بریبایند

- ۹۶ ۳ عنوان مناسب برای این متن ممکن است باشد.
 (۱) بهبود ارتباطات از راه دور
 (۲) پزشکی از راه دور به عنوان واکنش به فاجعه
 (۳) کاربرد پزشکی از راه دور: واقیعت‌ها و محدودیت‌ها
 (۴) تشخیص از راه دور: نه چندان هوشمند

در علم معنای کلمه‌ی «توضیح دادن» با هر گام تمدن در جست‌وجوی واقیعت متحمل [دگرگونی] می‌شود. علم نمی‌تواند واقعاً نیروی برق، مغناطیس و گرانش را توضیح دهد؛ تأثیرات آن‌ها می‌تواند اندازه‌گیری و پیش‌بینی شود، اما در مورد ذات آن‌ها برای دانشمندان مدرن به نسبت [آر] تیلس که [برای] اولین [بار] به خاصیت برق‌رسانی کهربا، صمغ قهوه‌ای مایل به زرد محکم (سفت) توجه کرد، [چیز] بیش‌تری شناخته‌شده نیست. اکثر فیزیکدانان معاصر این تصور را رد می‌کنند که بشر هرگز بتواند کشف کند [که] این نیروهای اسرارآمیز «حقیقتاً» چه هستند. برتراند راسل می‌گوید «نیروی برق، یک چیز مثل کلپسای جامع سنت پل نیست؛ آن روشی است که در آن چیزها عمل می‌کنند. هنگامی که ما بگوییم اشیاء وقتی که تحت تأثیر برق قرار می‌گیرند چگونه واکنش نشان می‌دهند و آن‌ها تحت چه شرایطی برق‌زده می‌شوند، ما همه‌ی آن چیز [چیزی] را که برای گفتن وجود دارد گفته‌ایم.»

تا همین اواخر دانشمندان چنین ایده‌ای را رد می‌کردند. به عنوان مثال ارسطو که علم طبیعی او برای دو هزار سال بر اندیشه‌ی غرب مسلط بود، اعتقاد داشت که بشر می‌تواند به وسیله‌ی استدلال از اصول بدیهی به فهم واقیعت برسد. مثلاً او احساس می‌کرد که این یک اصل بدیهی است که هر چیزی در جهان جایگاه مناسب خودش را دارد، بنابراین می‌تواند استنباط کرد که اشیاء به زمین می‌افتند، زیرا آن جایی است که به آن تعلق دارند و دود بالا می‌رود، زیرا آن جایی است که به آن متعلق است. هدف علم ارسطو [این] بود که توضیح دهد چرا چیزها (وقایع) اتفاق می‌افتند. زمانی که گالیله شروع به تلاش برای توضیح چگونگی وقوع اتفاقات کرد و به این ترتیب روش آزمایش کنترل‌شده را که هم‌اکنون اساس تحقیقات علمی را شکل می‌دهد، ایجاد کرد، علم مدرن متولد شد.

- ۹۷ ۲ هدف آزمایش علمی کنترل‌شده است.
 (۱) توضیح دادن [این‌که] چرا چیزها (وقایع) اتفاق می‌افتند
 (۲) توضیح دادن [این‌که] چیزها (وقایع) چگونه اتفاق می‌افتند
 (۳) توصیف کردن اصول بدیهی
 (۴) حمایت کردن از علم ارسطویی

دقت کنید: فعل "store" (ذخیره کردن، انبار کردن) جزء افعال متعدی است و چون مفعول آن (ضمیر "which" که به "energy" اشاره دارد) پیش از فعل قرار گرفته است، در جای خالی این فعل را به صورت مجهول (to be + p.p.) نیاز داریم.

- ۹۱ ۲ مراقبت کردن از، مواظبت کردن از
 (۱) فرار کردن؛ دور شدن
 (۲) وابسته بودن به؛ متکی بودن به
 (۳) تشکیل دادن، ساختن

۹۲ ۱ توضیح: "heaviest" و "largest" هر دو جزء صفات عالی هستند و در نتیجه پیش از هر دوی آن‌ها به "the" نیاز است.
دقت کنید: "weight" (وزن) و "machine" (دستگاه) هر دو در این‌جا قابل شمارش می‌باشند و طبق مفهوم جمله به صورت جمع مدنظر هستند.

[آیا] می‌خواهید یک نگاه اجمالی به آینده‌ی مراقبت‌های درمانی بیندازید؟ به روش پیوند شبکه‌های متنوع افراد درگیر در مراقبت از بیماران، و [این‌که] چگونه این ارتباط جدید برای ارائه‌ی دارو به بیمار مورد استفاده قرار می‌گیرد نگاه کنید، صرف‌نظر از این‌که او (آقا یا خانم) ممکن است کجا باشد.

پزشکان آنلاین ارائه‌دهنده‌ی مشاوره براساس علائم استانداردسازی‌شده، مشهودترین نمونه [ی] آن هستند. با این وجود، به طور فزاینده‌ای، تشخیص از راه دور (پزشکی از راه دور) براساس داده‌های فیزیولوژیکی واقعی از بیمار واقعی خواهد بود. یک گروه از دانشگاه کنتاکی نشان داده‌اند که با استفاده از یک PDA (کمک داده‌های شخصی) آماده‌ی مصرف مانند پالم پایلوت به همراه یک تلفن همراه، انتقال نشانه‌های حیاتی بیمار از طریق تلفن کاملاً امکان‌پذیر است. با این نوع تجهیزات در یک بسته‌ی کمک‌های اولیه، بانگ درخواست [این‌که] آیا یک پزشک در خانه هست [یا نه] کاملاً می‌تواند چیزی (موضوعی) مربوط به گذشته باشد.

سایر گروه‌های فناوری پزشکی در حال کار کردن روی اجرای پزشکی از راه دور برای مراقبت‌های روستایی هستند. و حداقل یک تیم می‌خواهد پزشکی از راه دور را به عنوان وسیله‌ای برای واکنش به فاجعه؛ مخصوصاً پس از زلزله مورد استفاده قرار دهد. به طور کلی، این روند در راستای فراهم ساختن دسترسی جهانی به اطلاعات و تخصص پزشکی است.

اما یک مشکل وجود دارد. پهنای باند (حداکثر میزان اطلاعاتی که می‌توان فرستاد) عاملی محدودکننده برای انتقال تصاویر پزشکی پیچیده در سراسر جهان است؛ [در حالی‌که] سی‌تی‌اسکن یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان پهنای باند است. ماهواره‌های ارتباطی ممکن است قادر به مواجهه با نیازهای کوتاه‌مدت در طی حوادثی مانند زلزله‌ها، جنگ‌ها یا قحطی‌ها باشند. اما پزشکی هم به نسل دوم اینترنت و هم به نسل سوم تلفن‌های همراه برای آینده‌ی اطلاعات پزشکی گسترش‌یافته (توزیع‌شده) توجه می‌کند.

- ۹۳ ۴ اساس تشخیص از راه دور خواهد بود.
 (۱) علائم استانداردسازی شده از بیمار
 (۲) کمک داده‌های شخصی
 (۳) تصاویر پزشکی پیچیده‌ی منتقل‌شده
 (۴) داده‌های فیزیولوژیکی واقعی از بیمار

۱۰۴ نکته: اگر a_m و a_n دو جمله از یک دنباله حسابی باشند، آن‌گاه همواره:

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n}$$

چون الگو خطی است، پس دنباله‌ی حسابی است:

$$a_3 = 4 \Rightarrow d = \frac{a_5 - a_3}{5 - 3} = \frac{12 - 4}{2} = \frac{8}{2} = 4$$

$$a_3 = a_1 + 2d \Rightarrow 4 = a_1 + 2(4) \Rightarrow 4 = a_1 + 8 \Rightarrow 4 - 8 = a_1 \Rightarrow a_1 = -4$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow \begin{cases} a_8 = a_1 + 7d = -4 + 7(4) = -4 + 28 = 24 \\ a_6 = a_1 + 5d = -4 + 5(4) = -4 + 20 = 16 \end{cases}$$

$$\frac{a_8}{a_6} = \frac{24}{16} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} = 1.5$$

۱۰۵ مسئله‌ی داده‌شده یک دنباله‌ی حسابی با اختلاف مشترک $d = -400$ و $a_{25} = 15400$ است، که جمله‌ی اول، خواسته‌ی سؤال است:

$$a_{25} = a_1 + (25-1)d \Rightarrow 15400 = a_1 + 24(-400) \Rightarrow 15400 = a_1 - 9600 \Rightarrow a_1 = 15400 + 9600 = 25000$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \quad \text{۱۰۶}$$

$$a_n = 1700 + (n-1)(-9) = 1700 - 9n + 9 = 179 - 9n$$

$$179 - 9n > 0 \Rightarrow -9n > -179 \xrightarrow{\div(-9)} n < \frac{179}{9} \approx 19.8$$

$\Rightarrow n \leq 19$ جمله‌ی مثبت دارد.

$$d = 3 - (-1) = 3 + 1 = 4 \quad \text{۱۰۷}$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_{n-1} = -5 + (n-1-1)(4)$$

$$= -5 + (n-2)(4) = -5 + 4n - 8 = 4n - 13$$

۱۰۸ نکته: اگر a, b, c سه جمله‌ی متوالی دنباله‌ی هندسی باشند، آن‌گاه همواره $b^2 = ac$ است، پس طبق نکته‌ی گفته‌شده:

$$(2x-1)^2 = 2(2x^2+1) \Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 = 4x^2 + 2$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x - 4x^2 = 2 - 1 \Rightarrow -4x = 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{جای گذاری}} \frac{x = -\frac{1}{4}}{2(-\frac{1}{4})^2 + 1, 2(-\frac{1}{4}) - 1, 2, \dots} \Rightarrow \frac{9}{8}, -\frac{3}{2}, 2, \dots$$

$$\Rightarrow r = \frac{-\frac{3}{2}}{-\frac{9}{8}} = -\frac{4}{3}$$

برای به دست آوردن جمله‌ی چهارم کفایت جمله‌ی سوم را در نسبت مشترک ضرب کنیم:

$$a_4 = a_3 \times r = 2 \times (-\frac{4}{3}) = -\frac{8}{3}$$

$$a_n = n^2 - (n+1)^2 = n^2 - (n^2 + 2n + 1) \quad \text{۱۰۹}$$

$$= n^2 - n^2 - 2n - 1 = -2n - 1 \Rightarrow a_n = -2n - 1$$

ضابطه‌ی داده‌شده یک الگوی خطی (یا یک دنباله‌ی حسابی) است که در آن $d = -2$ و $a_1 = -2(1) - 1 = -2 - 1 = -3$ است:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_1 = \frac{1}{2}(2(-3) + (1-1)(-2))$$

$$= \frac{1}{2}(-6 - 0) = -3$$

۹۸ ۳ ایده‌ی برتراند راسل درباره‌ی نیروی برق.....

(۱) توسط بیش‌تر دانشمندان امروزی رد می‌شود

(۲) هماهنگ با نظریه‌ی ارسطو از اصول بدیهی است

(۳) هماهنگ با بررسی علمی‌ای است که در راستای «چگونگی» اتفاق افتادن چیزها (وقایع) است

(۴) هماهنگ با بررسی علمی‌ای است که در راستای «چرایی» اتفاق افتادن چیزها (وقایع) است

۹۹ ۲ متن می‌گوید که تا همین اواخر دانشمندان با این ایده مخالف بودند.....

(۱) که در جهان نیروهای مرموزی وجود دارد

(۲) که بشر نمی‌تواند پی ببرد نیروها «حقیقتاً» چه هستند

(۳) که اصولی بدیهی وجود دارد

(۴) که ما می‌توانیم پی ببریم چرا چیزها (مسائل) به شکل فعلی رفتار می‌کنند (به وقوع می‌پیوندند)

۱۰۰ ۱ علم مدرن..... به وجود آمد.

(۱) وقتی که روش آزمایش کنترل‌شده ابتدا معرفی شد

(۲) وقتی گالیله موفق به توضیح دادن چگونگی اتفاق افتادن چیزها شد

(۳) وقتی دانشمندان ارسطویی تلاش کردند تا توضیح دهند [که] چرا چیزها (وقایع) اتفاق می‌افتند

(۴) وقتی دانشمندان قادر بودند درکی را از حقیقت استدلال کسب کنند

ریاضی و آمار

$$a_n = 2a_{n-1} + 3 \quad \text{۱۰۱}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_2 = 2a_1 + 3 = 2(3) + 3 = 9$$

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = 2a_2 + 3 = 2(9) + 3 = 21$$

$$\xrightarrow{n=4} a_4 = 2a_3 + 3 = 2(21) + 3 = 45$$

$$\xrightarrow{n=5} a_5 = 2a_4 + 3 = 2(45) + 3 = 93$$

$$\Rightarrow a_5 - a_4 = 93 - 45 = 48$$

۱۰۲ ۳ بر طبق الگوی داده‌شده داریم:

$$a_1 = 2^2 - 1^2 + 3^2$$

$$a_2 = 3^2 - 2^2 + 4^2$$

$$a_3 = 4^2 - 3^2 + 5^2$$

$$a_4 = 5^2 - 4^2 + 6^2 = 25 - 16 + 36 = 45$$

$$a_{n+1} = 2a_n + 1, a_1 = 1 \quad \text{۱۰۳}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 2(a_1) + 1 = 2(1) + 1 = 3$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = 2(a_2) + 1 = 2(3) + 1 = 7$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = 2(a_3) + 1 = 2(7) + 1 = 15$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = 2(a_4) + 1 = 2(15) + 1 = 31$$

جمله‌ی هشتم، $\dots, 31, 15, 7, 3, 1$ ↓

$$2^8 - 1 = 256 - 1 = 255$$

۱۱۶ میانه نقطه‌ی وسط اعداد مرتب‌شده و میانگین همان حد وسط می‌باشد.

۱۱۷ تعداد داده‌ها \times میانگین = مجموع داده‌ها

مجموع سن افراد در سمینار (۱) $= 30 \times 45 = 1350$

مجموع سن افراد در سمینار (۲) $= 34 \times 55 = 1870$

میانگین سن کل افراد $= \frac{1350 + 1870}{45 + 55} = \frac{3220}{100} = 32.2$

۱۱۸ در جدول فراوانی با ضرایب w داریم:

$$\bar{x} = \frac{w_1 x_1 + \dots + w_n x_n}{w_1 + \dots + w_n}$$

$$\Rightarrow \frac{(4 \times 65) + (2 \times 18) + (4 \times \alpha) + (10 \times 60)}{4 + 2 + 4 + 10} \geq 70$$

$$\frac{260 + 170 + 4\alpha + 600}{20} \geq 70 \Rightarrow 1030 + 4\alpha \geq 1400$$

$$\Rightarrow 4\alpha \geq 1400 - 1030 \Rightarrow 4\alpha \geq 370 \Rightarrow \alpha \geq \frac{370}{4} = 92.5$$

۱۱۹ ۴۸، ۴۲، ۳۸، ۴۴، ۳۸، ۳۶، ۵۴، ۴۴

برای راحتی محاسبات می‌توان از همه‌ی داده‌ها مقدار ثابتی را کم کرده، مثلاً از همه‌ی داده‌ها ۴۰ واحد کم می‌کنیم که داده‌ها به صورت ۴، ۱۴، -۴، -۲، ۴، -۲، ۸ و ۲ درمی‌آیند:

$$\bar{x} = \frac{8 + 2 - 2 + 4 - 2 - 4 + 14 + 4}{8} = \frac{24}{8} = 3$$

$$\sigma^2 = \frac{(8-3)^2 + (2-3)^2 + (-2-3)^2 + (4-3)^2}{8}$$

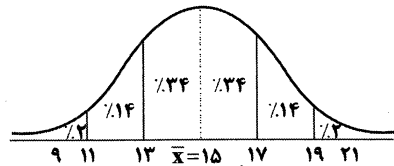
$$+ \frac{(-2-3)^2 + (-4-3)^2 + (14-3)^2 + (4-3)^2}{8}$$

$$= \frac{25 + 1 + 25 + 1 + 25 + 49 + 121 + 1}{8} = \frac{248}{8} = 31$$

$$S_D = \sigma = \sqrt{31} = 5.5$$

نکته: افزودن یا کاستن مقداری ثابت به همه‌ی داده‌ها، تأثیری روی واریانس و انحراف معیار ندارد.

۱۲۰ $\sigma^2 = 4 \Rightarrow \sigma = \sqrt{4} = 2$

پس داده‌هایی که در بازه‌ی ۱۳-۱۹ قرار می‌گیرند، برابر $34\% + 34\% + 14\% = 82\%$ است.

۱۲۱

$$\bar{x} = \frac{14 + 17 + 9 + 13 + 14 + 10 + a + 5 + 18 + 6 + 7}{11} = \frac{113 + a}{11} = 12$$

$$\Rightarrow 113 + a = 132 \Rightarrow a = 132 - 113 = 19$$

حال با فرض $a = 19$ داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

نیمه‌ی اول داده‌ها: ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۱۹

$$Q_1 = 7$$

$$Q_3 = 17$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 17 - 7 = 10$$

۱۱۰ می‌دانیم مجموع n عدد فرد طبیعی متوالی اولیه از رابطه‌ی n^2 (n ، تعداد جملات) به دست می‌آید:

$$n^2 = 256 \xrightarrow{n>0} n = 16$$

حال مجموع $(n-1)$ عدد فرد طبیعی اولیه یعنی مجموع $(16-1)$ عدد فرد طبیعی اولیه را می‌یابیم:

$$S_{15} = (15)^2 = 225$$

$$3, 6, 12, \dots \Rightarrow r = \frac{6}{3} = 2$$

$$\left. \begin{aligned} a_n &= a_1 \times r^{n-1} \\ a_n &= 3 \times 2^{n-1} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 100 \leq a_n < 1000 \Rightarrow \frac{100}{3} \leq 2^{n-1} < \frac{1000}{3}$$

$$\Rightarrow 33.33 \leq 2^{n-1} < 333.33$$

یعنی n می‌تواند ۷، ۸ یا ۹ باشد که بزرگ‌ترین آن $n = 9$ است.

$$a_9 = a_1 \times r^8 = 3 \times 2^8 = 3 \times 256 = 768$$

۱۱۲ جمعیت روستا را در دهه‌ی اول x نفر در نظر می‌گیریم و طبق

$$x - \frac{1}{100}x = x - 0.01x = 0.99x$$

فرض مسئله داریم:

یعنی جمعیت روستا هر دهه در عدد 0.99 ضرب می‌شود، پس دنباله‌ی

جمعیت روستا در هر دهه یک دنباله‌ی هندسی با $a_1 = 10000$ و $r = 0.99$ می‌سازد:

$$a_5 = a_1 r^4 = 10000 \cdot (0.99)^4 = 10000 \cdot \left(\frac{99}{100}\right)^4 = 10000 \cdot \left(\frac{16}{100000}\right) = 16$$

$$a_1 + a_7 = 9 \Rightarrow a_1 + a_1 r^6 = 9 \Rightarrow a_1 (1+r) = 9$$

$$a_5 = 16 a_7 \Rightarrow a_1 r^4 = 16 a_1 r^6 \Rightarrow r^2 = 16$$

$$\xrightarrow{\text{ساده کردن } a_1 r^2 \text{ از طرفین}} r^2 = 16 \Rightarrow r = 4$$

در رابطه‌ی $a_1 (1+r) = 9$ به جای r مقدار ۲ را قرار می‌دهیم:

$$a_1 (1+2) = 9 \Rightarrow 3a_1 = 9 \Rightarrow a_1 = \frac{9}{3} = 3$$

$$a_6 = a_1 \times r^5 = 3 \times 2^5 = 3 \times 32 = 96$$

$$r^{m+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^{3+1} = \frac{16}{3} \Rightarrow r^4 = \frac{16}{3} \xrightarrow{r>0} r = 2$$

در بین پنج جمله، جمله‌ی سوم جمله وسط است.

$$a_7 = a_1 \times r^6 = 5 \times 2^6 = 5 \times 64 = 320$$

۱۱۵ **نکته:** اگر a_m و a_n دو جمله از یک دنباله‌ی هندسی

باشند، آن‌گاه همواره:

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n}$$

پس:

$$r^{9-7} = \frac{128}{32} \Rightarrow r^2 = 4 \xrightarrow{r>0} r = 2$$

$$a_7 = a_1 r^6 \Rightarrow 320 = a_1 (2^6) \Rightarrow a_1 = \frac{320}{64} = 5$$

$$S_n = \frac{a_1 (1-r^n)}{1-r}$$

$$\Rightarrow S_{10} = \frac{5(1-2^{10})}{1-2} = \frac{5(1-1024)}{-1} = \frac{5(-1023)}{-1} = 5115$$

۱ ۱۲۷

تعداد بیکاران = درصد نرخ بیکاری × جمعیت فعال

$$10 = \frac{x}{18} \times 100 \Rightarrow \frac{10}{100} = \frac{x}{18} \Rightarrow x = \frac{10 \times 18}{100} = 1.8$$

تعداد شاغلان + تعداد بیکاران = جمعیت فعال

$$18 - 1.8 = 16.2 \Rightarrow \text{تعداد شاغلان} = 16.2$$

۲ ۱۲۸

شاخص بها در سال ۹۳ - شاخص بها در سال ۹۷ = درصد تورم

$$60 = \frac{x-20}{20} \times 100 \Rightarrow \frac{60}{100} = \frac{x-20}{20}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{10} = \frac{x-20}{20} \Rightarrow 6 = \frac{x-20}{2} \Rightarrow x-20 = 12$$

$$\Rightarrow x = 12 + 20 = 32$$

متر $150 = 1/5$ سانتی متر

۲ ۱۲۹

وزن (برحسب کیلوگرم) = نامتوب

$$\Rightarrow x = 22 \times 2/25 = 49/5$$

شاخص پایه‌ی آموزشی =

۲ ۱۳۰

$$[(\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار}) \times 0.4]$$

$$= [(3 + 24) \times 0.4] = [27 \times 0.4] = [10.8] = 10$$

۳ ۱۳۱

شاخص بهای گوشت و نان =

$$= \frac{1200000 + 720000}{600000 + 480000} = \frac{1920000}{1080000} = \frac{192}{108} = 1.7$$

اگر \bar{x}_1 میانگین اولیه (برحسب میلیون ریال) باشد، با افزودن

۲ ۱۳۲

۶ میلیون ریال به درآمد تک تک افراد، میانگین ثانویه $\bar{x}_2 = \bar{x}_1 + 6$ خواهد

بود و در نتیجه:

$$\text{خط فقر اولیه} = \frac{\bar{x}_1}{2}$$

$$\text{خط فقر ثانویه} = \frac{\bar{x}_2}{2} = \frac{\bar{x}_1 + 6}{2} = \frac{\bar{x}_1}{2} + 3$$

بنابراین خط فقر ۳ میلیون ریال افزایش می‌یابد.

باید تغییرات برحسب زمان باشد که در گزینه‌ی (۴) این چنین

۴ ۱۳۳

نیست.

اگر نمودار را با همین روند از دو طرف امتداد بدهیم، فروش

۳ ۱۳۴

ماه فروردین برابر ۵ میلیارد ریال و فروش ماه اسفند برابر ۱۳ میلیارد ریال است و اختلاف آن‌ها برابر $13 - 5 = 8$ میلیارد ریال خواهد بود.

از آن‌جا که عدد ۵ بین دو عدد ۳ و ۶ قرار گرفته است، پس دو

۳ ۱۳۵

نقطه‌ی (۳، ۱۲) و (۶، ۱۸) را انتخاب می‌کنیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{18 - 12}{6 - 3} = \frac{6}{3} = 2$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 12 = 2(x - 3) \Rightarrow y = 2x - 6 + 12$$

$$\Rightarrow y = 2x + 6 \xrightarrow{x=5} y = 2(5) + 6 = 16$$

۲ ۱۲۲

$$O \text{ زاویه‌ی گروه خونی} = 36^\circ - (94/2^\circ + 112^\circ + 87/2^\circ) = 36^\circ - 293/4^\circ = 66/4^\circ$$

حال با تشکیل یک نسبت ساده می‌توانیم تعداد افراد با گروه خونی O را تعیین کنیم.

$$\frac{66/4^\circ}{36^\circ} = \frac{x}{400} \Rightarrow x = \frac{66/4 \times 400}{36} = \frac{666 \times 400}{3600} = 74$$

با توجه به نمودار داده‌شده: ۳ ۱۲۳

$$\text{زاویه‌ی بین هر دو محور متوالی} = 60 \div 3 = 20^\circ$$

$$\text{زاویه‌ی بین هر دو محور متوالی} = \frac{36^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} \Rightarrow 20^\circ = \frac{36^\circ}{x}$$

$$\Rightarrow 20x = 36^\circ \Rightarrow x = \frac{36^\circ}{20} = 18$$

اگر مساحت دایره بر روی نمودار حبابی را با S نشان دهیم،

۴ ۱۲۴

داریم:

$$\left. \begin{aligned} S_A &= \frac{15}{100} \\ S_B &= \frac{5}{100} \end{aligned} \right\} \Rightarrow S_A = 3S_B \quad \text{یا} \quad \frac{S_A}{S_B} = 3$$

$$S_A = \pi r_A^2$$

$$S_B = \pi r_B^2 = \pi (\sqrt{12})^2 = \pi \times 12 = 12\pi$$

$$\frac{S_A}{S_B} = 3 \Rightarrow \frac{\pi r_A^2}{12\pi} = 3 \Rightarrow \frac{r_A^2}{12} = 3 \Rightarrow r_A^2 = 36 \Rightarrow r_A = 6$$

اگر نمودار خط شکسته‌ی داده‌شده را به جدول تبدیل کنیم،

۴ ۱۲۵

داریم:

داده	۲	۵	۷	۹	۱۲
------	---	---	---	---	----

فراوانی	۴	۶	۳	۵	۲
---------	---	---	---	---	---

$$\bar{x} = \frac{(4 \times 2) + (6 \times 5) + (3 \times 7) + (5 \times 9) + (2 \times 12)}{4 + 6 + 3 + 5 + 2}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{8 + 30 + 21 + 45 + 24}{20} = \frac{128}{20} = 6.4$$

مد داده‌ها ۵ است، بنابراین تفاضل مد و میانگین برابر است با:

$$6.4 - 5 = 1.4$$

۴ ۱۲۶

$$1/5, 2, 2, 3, 3/5, 4, 4/5, 5, 6$$

$$\downarrow$$

$$Q_2$$

$$\text{خط فقر به روش نصف میانه} = \frac{3/5}{2} = 1/75$$

$$\bar{x} = \frac{1/5 + 2 + 2 + 3 + 3/5 + 4 + 4/5 + 5 + 6}{9} = \frac{31/5}{9} = 3/5$$

$$\text{خط فقر به روش میانگین} = \frac{3/5}{2} = 1/75$$

$$\text{مقدار اختلاف دو روش} = 1/75 - 1/75 = 0$$

اقتصاد

۱۳۶ ۲ طرح کشور چین برای راه‌اندازی دوباره‌ی جاده‌ی ابریشم برای حمل و نقل زمینی، دریایی، ریلی و هوایی کالاها از چین به اروپا و بالعکس پایه‌گذاری شده است. این مسیر کوتاه‌ترین راه برای دسترسی به اروپا و غرب است و با راه‌اندازی آن هزینه‌های حمل و نقل برای تجارت کاهش چشمگیری خواهد داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) از بین بردن ضعف دولت و فراهم آوردن فرصت دستیابی به استقلال اقتصادی برای سایر کشورها، از اهدافی نیست که یک کشور با قبول هزینه‌های زیاد به نفع دیگران انجام دهد. هر کشوری مسئول فراهم کردن اوضاع اقتصادی برای خود است.

۴) ایجاد این راه همان‌طور که گفته شد برای آسان‌سازی حمل و نقل کالاها از چین به اروپا و از اروپا به چین است نه موانع‌تراشی برای این نقل و انتقالات.

۱۳۷ ۴ تجارت خارجی به داد و ستد فراتر از مرزهای یک کشور گفته می‌شود و [احتمالاً] مربوط به یک کشور می‌باشد در حالی‌که ترتیب بیان‌شده در گزینه‌ی (۴) مربوط به تجارت بین‌الملل یا تجارت جهانی است.

۱۳۸ ۴ اصل مزیت نسبی بیان دارد که هر کشور باید به تولید کالاهایی بپردازد که در میان کالاهای تولیدشده توسط این کشور از هزینه‌ی تولید پایین‌تر و کیفیت تولید بالاتری برخوردار باشد.

۱۳۹ ۳ از آن‌جا که کشور اسپانیا امکانات تولید زعفران باکیفیت را ندارد، بنابراین مزیت بالفعلی را در این خصوص کسب نکرده تا بتواند تقویت کند و قدرت و توان تولید آن را نیز ندارد تا به احیای آن بپردازد و از مزیت‌های بالقوه بهره‌برداری نماید، اما با وارد کردن زعفران به کشور خود و تولید محصولات جدید از کالای وارداتی توانسته در عرصه‌ی خلق مزیت‌های اقتصادی جدید اقداماتی انجام دهد.

به علاوه تبدیل مزیت مطلق به مزیت نسبی به طور منطقی توجیه‌پذیر نیست.

بررسی گزینه‌ها:

۱) ASEAN یک منطقه‌ی تجاری است، نه یک سازمان بین‌المللی.
۲) این اتحادیه، پس از آمریکا، ژاپن و اتحادیه‌ی اروپا، چهارمین منطقه‌ی قدرتمند تجاری در جهان است.

۳) کشور ایران جزء کشورهای جنوب شرقی آسیا محسوب نمی‌گردد و در منطقه‌ی خاورمیانه است.

۴) هدف از تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی تسهیل و افزایش مبادلات تجاری بین اعضای اتحادیه است، نه تمامی کشورهای جهان.

۱۴۱ ۱ متخصصان تاریخ اقتصادی تصدیق‌کننده‌ی تأثیرات احکام اقتصادی اسلام بر اصول، قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا هستند. طی هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی، جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه‌ی اقتصادی، تأمین مالی تولید علم، عمران و آبادانی و ساخت زیرساخت‌ها و موقوفات را می‌توان در اقتصاد ایران و جهان اسلام مشاهده کرد.

۱۴۲ ۲ اجرای برنامه‌ی موسوم به انقلاب سفید که با تقسیم اراضی کشاورزی به قسمت‌های کوچک که آخرین لطمه را بر بدنه‌ی کشاورزی و اقتصاد روستایی ایران در حکومت پهلوی زد بر بیماری اقتصاد ایران در آن دوران افزود.

۱ ۱۴۳

الف) فصل چهارم قانون اساسی با عنوان اقتصاد و امور مالی شامل اصول چهل و سوم تا پنجاه و پنجم می‌شود.

ب) دو خواست مردم در تدوین قانون اساسی

۱- برچیده شدن روابط غلط اقتصادی

۲- طراحی نظام اقتصادی - اجتماعی بر پایه‌ی اصول اسلام

ج) اصل ۲۹ قانون اساسی به موضوع تأمین اجتماعی و وظایف دولت در این خصوص پرداخته است.

۲ ۱۴۴

مالکیت در سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی تا جایی که با اصول دیگر این فصل (فصل چهارم) مطابق باشد و از محدوده‌ی قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه‌ی اقتصادی کشور گردد و مایه‌ی زیان جامعه نشود، مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است.

۴ ۱۴۵

مبارزه با ثروت‌اندوزی حرام (از روش‌های غیرقانونی و نامشروع) و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این‌گونه اعمال در اصل ۴۹ قانون اساسی کشورمان ذکر شده است.

علوم و فنون ادبی

۲ ۱۴۶

ویژگی‌های مطرح شده، مربوط به دوره‌ی سوم از ادوار شعر معاصر پیش از انقلاب اسلامی است.

۴ ۱۴۷

همه‌ی عبارت‌های سؤال در توصیف شخصیت‌های ادبی نام‌برده، درست است.

۳ ۱۴۸

مهم‌ترین حادثه‌ی ادبی در دوره‌ی دوم شعر معاصر، تشکیل اولین کنگره‌ی نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود که نیما در آن‌جا شعر «آی آدم‌ها» را خواند و پس از آن، شیوه‌ی نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.

۱ ۱۴۹

ایهام: بو: ۱- امید، آرزو ۲- شمیم، رایحه

۴ ۱۵۰

ایهام تناسب (بیت «الف»): قلب: ۱- سگه‌ی تقلبی (معنی درست) ۲- دل (معنی نادرست، متناسب با دل)

اغراق (بیت «ب»): مانند سیل و باران گریستن و خون از دل فشاندن

۳ ۱۵۱

این‌که از گرد سواران در هوای عالم نشان باشد و بر جبین (پیشانی) عالم از نعل سواران اثر باشد، بیانی اغراق‌آمیز است.

۴ ۱۵۲

واژه‌ی مدام در بیت‌های «ج»، «د» و «ز» آرایه‌ی «ایهام» پدید آورده است. (مدام: ۱- شراب ۲- پیاپی)

۲ ۱۵۳

تقطیع بیت گزینه‌ی (۲):

فر	یا	د	ز	دس	ت	ث	ک	از	قید	د	خ	وا	دث
-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-
					↓								
یک	لح	ظ	آ	ما	نم	ن	د	هی	خا	ص	آ	ما	نی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مفعول	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفعول

(مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل)

تقطیع گزینه‌ی (۴):

د	ل	گر	نا	د	ز	خند	د	ی	پند	ها	چ	ع	جب
U	U	-	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-
ک	ت	مک	آ	ت	ش	سو	ز	د	پ	فر	یا	دا	ید
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعطن

وزن سایر گزینه‌ها:

- مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
- فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

وزن گزینه‌ی (۳):

ا	گر	چ	نا	ک	ز	چش	م	ش	دی	ح	کا	یت	کن
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
ک	زا	ب	چو	ب	گ	دش	تی	م	گر	ش	نا	کر	دی
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها:

- مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

تقطیع گزینه‌ی (۴):

د	ر	ب	ف	حید	ص	ر	ب	جز	ح	ف	عش	ب	مع	نیست
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-
چ	دست	یا	بی	بی	ی	ز	ح	ف	بر	م	دا	ر	گشت	-
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-

وزن بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل)

وزن سایر گزینه‌ها:

- مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف)
- مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن
- مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف)

بررسی سایر گزینه‌ها:

ز	دس	ت	سا	قی	ی	تج	قی	ق	گر	خ	ری	جا	می	
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	
ش	را	ب	را	آ	ب	دی	دا	ن	جا	م	را	آ	ز	لی
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

وزن بیت: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

سر	ب	را	ی	ت	ک	هم	در	دی	ی	هم	در	ما	نی
-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
جا	ف	دا	ی	ت	ک	هم	زه	ری	ی	هم	تر	یا	قی
-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

وزن بیت: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

ای	ت	ما	می	ک	پ	سز	ذا	ت	خ	دای
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
جز	ک	ما	ل	ت	ه	م	نق	ص	نست	نست
-	U	-	U	U	U	-	-	-	-	-

وزن بیت: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

تقطیع بیت سؤال:

هر	ک	ج	س	س	ب	ر	آ	ت	ش	عش	شا	ق	ن	هید
-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
هر	چ	نق	دست	ب	سر	فت	ن	ی	اس	را	ر	د	هید	-
-	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

د	د	مف	رو	خ	ت	بو	دز	ط	ز	ب	شا	دید	ئی	ناز
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	U	U	U	U
ث	د	لی	سو	خ	ت	از	گر	م	گ	دا	زا	ور	دی	-
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
												ابدال		
													فعلن	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

چند	گو	بی	ک	د	لت	پد	ش	ث	با	زا	ور	دم		
U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-	-
ش	خن	بی	ه	د	و	هز	ل	م	جا	زا	ور	دی		
U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-	-	-	-
													ابدال	
														فعلن

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

(۲) به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

پد	ش	خل	قز	ج	ه	ت	شعد	ب	د	و	بل	ع	ج	بی
U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	U	-	U	U	-
ر	گ	س	بل	ع	ج	ب	شعد	ب	د	با	زا	ور	دی	-
U	U	U	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-	-	-
														ابدال
														فعلن

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

(۳) به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

قب	ل	ای	سا	خ	تد	یز	غا	لی	ی	بر	س	م	س	پید
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U
تا	پ	د	قب	ل	ب	تا	را	ب	ت	ما	زا	ور	دی	-
U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-	-	-
														ابدال
														فعلن

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

مف	خ	ر	تب	ریز	ث	بی	شم	س	دید
U	U	U	-	U	U	-	-	U	U
حس	ز	ت	رو	ی	ت	من	نا	ی	شب
U	U	U	-	U	U	-	-	U	U

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

ت	ف	بو	ی	چ	گ	ر	سو	خ	ت	و	جو	ش	ش	خو
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
گر	د	زی	ز	ب	م	مط	ب	ب	چ	پد	چد	د	خ	شت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

بلند تلفظ کردن هجای پایانی

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

(۳)

سر	ف	رو	کن	یک	د	می	از	با	م	چرخ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
تا	ز	نم	من	چر	خ	ها	در	پا	ی	چرخ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

بلند تلفظ کردن هجای پایانی

فعلاتن | فعلاتن | فاعلن

(۴)

ب	ده	ز	با	د	ی	حش	بو	م	پر	سش	مُس	ت	حقا	ث
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
آ	زی	را	آ	ف	تا	بی	ک	ه	م	بر	ع	م	می	گر
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

مفاعیلن | مفاعیلن | مفاعیلن | مفاعیلن

۲ ۱۶۰

زر	د	ش	دست	با	غ	جای	از	غ	م	هجر	رت	چ	خ	ز
-	U	U	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
کی	پ	ر	سد	ب	ها	ر	تا	پ	ن	ما	بی	یش	ن	ما
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	-

قلب

بررسی سایر گزینه‌ها:

ای	ک	ث	ما	ه	آ	س	ما	ه	ک	جا	و	ث	ک	جا
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U
در	ز	خ	مه	ک	جا	ب	ود	ا	ک	ز	ف	ر	ک	ر
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U

بررسی سایر گزینه‌ها:

بر	س	ر	کو	ی	ث	د	لم	زا	ر	ن	زا	ر	خ	فت	دی
-	U	U	-	U	U	U	-	U	U	U	U	U	U	U	U
کر	د	خ	یا	ل	ث	گ	ذر	د	پ	د	د	پ	د	ف	و
-	U	U	-	U	U	U	-	U	U	U	U	U	U	U	U

بررسی سایر گزینه‌ها:

آ	م	د	دو	ش	مه	ک	تا	س	د	ب	ر	پ	پ	ش	ث
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	U	U	U
غی	ز	ت	ع	ش	قا	ن	ث	ن	ر	ز	ن	ک	ر	م	یا
-	U	U	-	U	-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

بررسی سایر گزینه‌ها:

چ	سا	زم	ب	خ	ری	ک	در	دل	ز	ش	ند
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

۴ ۱۶۲

ک	ری	ما	را	خ	دا	ی	مهتر	با	در	م	د	نگ	ذا	رد
U	-	-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

ز	سختی	ها	ی	دو	را	قا	ز	ع	را	نیست	پر	وا	بی
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	-	-

(۱)

ک	دا	می	رو	ی	آ	تش	نا	ک	یا	رب	در	ن	ظر	دا	رد
U	-	-	-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-

(۲)

ا	گر	در	یا	ز	اح	س	چند	رو	زی	دا	شت	سی	را	بش
U	-	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	-

(۳)

بر	نق	ش	ف	نا	چ	عش	با	زد
-	U	U	U	-	U	U	-	-
آ	کس	ک	پ	دید	ک	ر	یا	را
-	U	U	U	-	U	-	-	-

۴ ۱۶۳

دل	را	م	دس	ت	شد	و	لی	بر	وی	م	یف	ش	آ	س	تی
-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	U	-	-

تقطیع گزینه‌ی (۴):

آ	جا	م	جا	ن	ز	ی	را	بر	رینز	بر	ج	سا	ق	یا
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) --- U U --- U U ---
- ۲) --- U --- U --- U --- U
- ۳) --- U --- U --- U --- U

۱ ۱۶۵

کرد، گسترده: سجع مطرف

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) خسته، بسته: سجع متوازی
- ۲) می‌سفتم، می‌گفتم: سجع متوازی
- ۳) می‌شمارد، می‌گذارد: سجع متوازی

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) روان (رونده)، روان (روح)
(۲) روان (روح)، روان (رونده)
(۳) روان (رونده)، روان (روح)

۱۷۱ | ۳ بررسی سایر عبارت‌ها:

- (ب) قلمرو زبانی
(پ) قلمرو ادبی
(ت) قلمرو فکری

- (۲) ۱۷۲ در سایر گزینه‌ها آرایه‌های پرتکرار در سبک هندی دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تلمیح و حسن تعلیل
(۳) حس آمیزی
(۴) اسلوب معادله

- (۱) ۱۷۳ دیباچه‌ی کتاب «عیار دانش» به نثر مصنوع نوشته شده است.

- (۳) ۱۷۴ «قالی» از واژه‌های عامیانه است که در سبک هندی رواج داشته است.

- (۲) ۱۷۵ «نزاکت» از جمله واژه‌هایی است که پیش از دوره‌ی هندی در شعر فارسی رواج نداشت.

- (۴) ۱۷۶ کتب داراشکوه، شرفنامه‌ی بدلیسی و بدایع‌الوقایع به نثر ساده و در خارج از ایران نوشته شده‌اند.

- عین‌الحیات، اثر علی بن حسین واعظ کاشفی، در ایران نوشته شده است.

- (۳) ۱۷۷ وزن گزینه‌ی (۳): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)
(۲) مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن
(۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۷۸ | ۱ تقطیع بیت سؤال:

گر	چش	م	ت	جا	خا	هد	در	حا	ل	ب	رف	شا	نم
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-
کا	کش	ن	ظ	ری	با	شد	با	چش	م	ت	نس	تیب	زد
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-
		مفعول		مفاعیلن		مفعول		مفاعیلن		مفعول		مفاعیلن	

- (۳) ۱۷۹ استعاره‌ی آشکار (مصرّحه): ماه

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) استعاره‌ی آشکار (مصرّحه): نرگس استعاره از چشم / استعاره‌ی پنهان (مکنیه): جان بخشی به چشم

- (۲) استعاره‌ی آشکار (مصرّحه): لعل استعاره از لب / استعاره‌ی پنهان (مکنیه): جان بخشی به لب و آینه

- (۴) استعاره‌ی آشکار (مصرّحه): سرو استعاره از معشوق / استعاره‌ی پنهان (مکنیه): جان بخشی به زمین

۱۸۰ | ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مورد خطاب قرار گرفتن باد صبا و نسبت دادن احسان به آن
(۲) بازیگوش بودن دل و بر صف مؤگان زدن
(۳) سپر دادن صبر

۱۶۶ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های (۱) و (۴) قافیه‌ها در پایان مصراع‌ها آمده و این رایج‌ترین شیوه‌ی کاربرد سجع در شعر است. در گزینه‌ی (۲) قافیه‌ی میانی وجود دارد و این هم، گونه‌ی دیگری از سجع در شعر است.

۱۶۷ | ۲ «سوزان و بی‌کران» سجع مطرّف دارند. در سایر گزینه‌ها

سجع متوازن دیده می‌شود. تأثیر موسیقایی سجع مطرّف از سجع متوازن بیش‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) متین، کریم: سجع متوازن
(۴) حیف، طرح: سجع متوازن

۱۶۸ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

هر	آن	نظر	که	نه	در	روی	توست	عین	خطاست
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
هر	آن	نفس	که	نه	بر	یاد	توست	باد	هواست

(۲)

کز	برای	خدمت	را	ماه	بگزیند	زمین
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
وز	برای	حرمت	را	حور	دربازد	جان

(۴)

بهار	کز	دو	رخسارش	همی	شمس	و	قمر	خیزد
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
نگاری	کز	دو	یاقوتش	همی	شهد	و	شکر	ریزد

۱۶۹ | ۲ در این گزینه «موازنه» وجود دارد.

چرا	ننهم	ننهم	دل	بر	خیالت
↓	↓	↓	↓	↓	↓
چرا	ندهم	دهم	جان	در	وصالت

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

شد	مزین	به	تو	مقام	و	جلال
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
شد	مبین	به	تو	حرام	و	حلال

(۳)

از	علوم	دنیوی	بی‌جان	شوی
↓	↓	↓	↓	↓
وز	علوم	معنوی	درمان	شوی

(۴)

از	هیبت	تو	به	روم	کفّار	نماند
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
وز	نصرت	تو	به	روم	زّنار	نماند

۱۷۰ | ۴ در گزینه‌ی (۴) واژه‌ی «وعده» تکرار شده و آرایه‌ی

«واژه‌آرایی» (تکرار) وجود دارد، در این گزینه دو واژه‌ی «روان» هم‌معنی نیستند، بلکه جناس تام ساخته‌اند: روان (رونده)، روان (روح) در سایر گزینه‌ها هم، دو واژه‌ی «روان» جناس تام دارند.

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) «عفو کردن نشانه قدرت است!» عفو کردن نشانه بردباری است، نه قدرت داشتن. زیرا ممکن است کسی قدرت داشته باشد، اما عفو نکند!
- (۲) «خودداری از ظلم کردن» اصلاً بحثی از ظلم نیست! حرف از بخشیدن و عفو کردن است!
- (۳) «لذت عفو به جای انتقام!» همین گزینه مفهومی نزدیک به جمله مذکور در سؤال را دارد؛ یعنی بردبار کسی است که وقتی قدرت می‌یابد، به جای این‌که از انتقام لذت ببرد، از عفو کردن لذت می‌برد!
- (۴) «بردباری در مدارا کردن با مردم!» در این گزینه نیز به عفو کردن اشاره‌ای نشده است.

پاسخ نادرست را در تحلیل صرفی و محلّ اعرابی مشخص کن:

- ۱۸۶ ۳ در گزینه (۳) «إصلاحاً» مفعول مطلق نوعی است، زیرا بعدش جمله «أرجعني إلى ...» جمله وصفیه است، پس چون مفعول مطلق با صفت آمده، مفعول مطلق نوعی است.

پاسخ صحیح را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۷):

- ۱۸۷ ۳ «حاولوا لتكون أعمالكم كالذین یکرّمهم الناس تکریم الکیبار»
«لتكون: تا باشد» / «یکرّمهم: آن‌ها را گرامی می‌دارند» / «تکریم الکیبار: مانند بزرگان» ← مفعول مطلق نوعی با مضاف‌إلیه
ترجمه: «بکوشید تا کارهایتان مثل کسانی باشد که مردم آن‌ها را مانند بزرگان گرامی می‌دارند!»

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) لا یکرّمهم ← یکرّمهم؛ براساس معنا، «آن‌ها را گرامی نمی‌دارند» نادرست است، باید «آن‌ها را گرامی می‌دارند» باشد.
- (۲) أن لا تكون ← أن تكون؛ براساس معنا، «نباشد» نادرست است، بلکه «باشد» درست است. مواجهه ← مواجهه؛ مفعول مطلق است و باید منصوب باشد.
- (۴) لا یحترّمهم ← یحترّمهم؛ براساس معنا، «به آن‌ها احترام نمی‌گذارند» نادرست است، باید «به آن‌ها احترام می‌گذارند» باشد. احترام ← احترام؛ مفعول مطلق است و باید منصوب باشد.

- ۱۸۸ ۴ وقتی استثناء معنای حصر می‌دهد که مستثنی‌منه در جمله ذکر نشده باشد.

دقت کنید: اگر مستثنی‌منه ذکر نشده باشد، جمله قبل از «إلا» ناقص است.

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) الهواء: مستثنی / مشکلة: مستثنی‌منه؛ پس مستثنی‌منه وجود دارد و استثناء معنای حصر نمی‌دهد.

ترجمه: در زمستان مشکلی ندارم به‌جز هوای سرد!

(۲) الشراب: مستثنی / دواء: مستثنی‌منه

ترجمه: پزشک برای برادر بیمارم دارویی نوشت به‌جز شربت!

(۳) سؤالاً: مستثنی / ما: مستثنی‌منه

ترجمه: از معلمت سؤالی نپرس به‌جز آن‌چه واقعاً آن را نمی‌دانی!

(۴) صدیق: مستثنی / مستثنی‌منه وجود ندارد.

- دقت کنید:** قبل از «إلا»، جمله «لا أسمح أن يعرف أسراري» ناقص است، زیرا فعل «يعرف» فاعل ندارد.

ترجمه: اجازه نمی‌دهم اسرار مرا بدانند به‌جز دوست امینم! = اجازه نمی‌دهم کسی جز دوست امینم اسرار مرا بدانند!

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، واژگان، و یا مفهوم مشخص کن (۱۸۵ - ۱۸۱):

- ۱۸۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: ما أعجب الإنسان: انسان چه عجیب است / يُقرّر السماخ: اجازه دادن را تصمیم می‌گیرد، تصمیم می‌گیرد اجازه دهد / أن يتعدى: که دست‌درازی کند، که تجاوز کند / البيئة: محیط زیست / تعدي الظالمين: مانند ستمگران؛ مفعول مطلق نوعی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) چیزی عجیب‌تر از انسان نیست (← انسان چه عجیب است)، تصمیم بگیرد (← تصمیم می‌گیرد؛ دلیلی ندارد به صورت التزامی ترجمه شود)، که طمع او (← به طمعش)، ستمگرانه (← مانند ستمگران؛ بهتر است در ترجمه مفعول مطلق نوعی که به صورت ترکیب اضافی می‌آید، از «مانند، هم‌چون، مثل و ...» استفاده کنیم).

(۲) تصمیم بگیرد (← تصمیم می‌گیرد)، مانند ظالمان (← در جای درستی نیامده؛ چون مفعول مطلق برای فعل «يتعدى» آمده، «مانند ظالمان» باید به عنوان قید برای فعل «دست‌درازی کند» بیاید، اما این‌جا به عنوان قید برای فعل «تصمیم بگیرد» آمده است).

(۴) انسان تعجب نمی‌کند (← انسان چه عجیب است)، طمعش اجازه دهد (← به طمعش اجازه دهد؛ حرف «ل» در «لطمعه» ترجمه نشده)، ستمگرانه (← مانند ستمگران)

- ۱۸۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: كانت ثمراً: می‌گذشتند؛ برای «الأيام» که جمع است. / ينتظر: انتظار می‌کشد؛ چون اول عبارت فعل «كانت» آمده، می‌تواند روی این فعل هم تأثیر بگذارد و آن را به شکل ماضی استمراری دربیورد؛ انگار گفته شده «كان ينتظر» / لثمنو: تا میوه بدهد (بدهند) / عرس: کاشته بود؛ فعل «كانت» می‌تواند روی این فعل هم تأثیر بگذارد و آن را به شکل ماضی بعید دربیورد؛ انگار گفته شده «كان عرس» / لا تنمو: رشد نمی‌کرد؛ به دلیل تأثیر «كانت» این فعل هم می‌تواند به شکل ماضی استمراری دربیاید؛ انگار گفته شده «كانت لا تنمو» / نمواً كثيراً: زیاد؛ مفعول مطلق نوعی به صورت قید ترجمه می‌شود.

نکته: وقتی اول عبارت یک صیغه از فعل «كان» بیاید، می‌تواند روی چند فعل موجود در آن عبارت اثر بگذارد.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) در گذر بودند (← می‌گذشتند)، منتظر بود (← انتظار می‌کشید)، کاشته (← کاشته بود)

(۲) می‌گذرند (← می‌گذشتند)، منتظر است (← انتظار می‌کشید)، کاشته (← کاشته بود)، که میوه بدهند (← تا میوه بدهند)، رشد زیادی ندارد (← زیاد رشد نمی‌کرد)

(۴) انتظار داشت (← انتظار می‌کشید)، می‌کارد (← کاشته بود)، که میوه بدهند (← تا میوه بدهند)، رشد نمی‌کند (← رشد نمی‌کرد)

۱۸۳ ۴ نیکی کرده (← نیکی می‌کند؛ «یحسن» فعل مضارع است).

۱۸۴ ۲ «غليظ القلب: سنگدل، بی‌رحم» با «فظاً: تندخو، بداخلاق» مترادف نیستند.

۱۸۵ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «بردبار فقط کسی است که هرگاه قدرت یابد، عفو می‌کند!»

مفهوم: یعنی انسان بردبار کسی است که وقتی بر دشمنش توانایی می‌یابد، او را عفو می‌کند.

۱۹۶ ۱ در تیر ۱۳۳۱، دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی‌های آن در اداره‌ی امور کشور، از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، از مقام خود استعفا داد.

۱۹۷ ۲ انگلستان در سال ۱۹۱۷ میلادی با صدور اعلامیه‌ی بالفور نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

۱۹۸ ۲ پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند؛ از این‌رو احمد قوام (قوام‌السلطنه) نخست‌وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.

۱۹۹ ۴ در پی هجوم ارتش نازی به خاک شوروی، حفاظت از منابع نفت باکو برای روس‌ها و منابع نفت جنوب ایران برای انگلیسی‌ها اهمیت حیاتی یافت.

۲۰۰ ۱ قرارداد ذکرشده، مربوط به توافق حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا، یک سال و اندی پس از کودتای ۲۸ مرداد است.

۲۰۱ ۱ براساس گزارش یکی از مورخان چینی، شاهزاده‌ای از خاندان اشکانی برای نخستین‌بار کتاب‌های بودایی را به زبان چینی ترجمه کرد.

۲۰۲ ۲ به نظر بسیاری از محققان، در عهد باستان و مخصوصاً در زمان ساسانیان، تنها فرزندان خاندان شاهی، درباریان، اشراف و موبدان می‌توانستند به مدرسه بروند و تحصیل کنند، اما برای فرزندان توده‌ی مردم از قبیل کشاورزان، پیشه‌وران و صنعتگران، این امکان فراهم نبود که در مدارس و آموزشگاه‌های آن دوره درس بخوانند. اینان معمولاً حرفه‌ی پدران خود را می‌آموختند.

۲۰۳ ۴ داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی در جریان لشکرکشی به هندوستان، وقتی که به رود سند رسید، یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلان را مأمور کشف مسیرهای آبی کرد. وی مسیر رود سند را تا اقیانوس هند ادامه داد و سپس با عبور از دریای سرخ به مصر رسید. در نتیجه‌ی این سفر، برای نخستین‌بار مسیر دریایی میان هند و مصر شناسایی شد.

۲۰۴ ۳ اقوام آریایی مهاجر به ایران هم‌چون آریایی‌های هند، خدایان متعددی را می‌پرستیدند و آنها را بخ (بخششده)، اهوره (سرور) و امرتا (بی‌مرگ) می‌خواندند.

۲۰۵ ۱ حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام (سوریه) به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در شوش، جندی‌شاپور (گندی‌شاپور) و شوشتر ایجاد کرد.

۲۰۶ ۲ زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله‌ی زبان فارسی باستان به حساب می‌آید، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.

۲۰۷ ۴ موبدان ترجیح می‌دادند که مطالب کتاب اوستا را به حافظه بسپارند و به صورت شفاهی به دیگران منتقل کنند، ولی تحولات دینی این عصر، از جمله پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی و در گرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف، موجب شد موبدان برای این‌که در مقام بحث و جدل، سند و مدرک قابل استنادی در اختیار داشته باشند، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی کنند.

۱۸۹ ۴ در جمله‌ی مذکور با گزینه‌ی (۴) مفعول مطلق نوعی ایجاد می‌شود:

«يَتَقَدَّمُ الطَّلَابُ فِي دُرُوسِهِمْ تَقَدُّمَ الْمُجْتَهِدِينَ!»

ترجمه: دانش‌آموزان در درس‌هایشان هم‌چون تلاشگران پیشرفت می‌کنند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تقدماً» نه صفت دارد نه مضاف‌إلیه؛ پس مفعول مطلق تأکیدی می‌سازد.
(۲) «متقدّمین» اسم فاعل است و اصلاً مصدر نیست که بتواند مفعول مطلق باشد؛ بلکه می‌تواند «حال» محسوب شود.

(۳) «تقدماً» نکره است، اما «العلمی» که صفتش است به صورت معرفه آمده که غلط است. (← تقدماً علمياً)

نکته: مفعول مطلق یا نکره است (تقدماً، تقدماً علمياً) و یا مضاف می‌شود (تقدّم المجتهدین)؛ پس هیچ‌گاه معرفه به «ال» نمی‌شود.

۱۹۰ ۳ در گزینه‌ی (۳) برای جای خالی دوم «طریقاً» نادرست است، زیرا باید به «النجاح» اضافه شود و مضاف تنوین نمی‌گیرد (← ... طریق النجاج ...)

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) تنبلی در زندگی دلیل موفقیت نیست، تلاشگران در زندگی پیروز می‌شوند!

(۲) ستم در زندگی عامل موفقیت نیست، ستمگران در زندگی یازنده می‌شوند!

(۳) ناامیدی در زندگی راه موفقیت نیست، ناامید در زندگی پشیمان می‌شود!

(۴) تکبر در زندگی هدف موفقیت نیست، متکبر در زندگی تنها می‌شود!

نکته: دقت کنید که در جای خالی اول، اسم «آییس» مرفوع است و در جای خالی دوم، خبرش منصوب است. در جای خالی سوم نیز اسم «یصبیح» مرفوع است و در جای خالی چهارم، خبرش منصوب است.

تاریخ

۱۹۱ ۱ با ورود آمریکا به جنگ، جبهه‌ی قدرتمندی در برابر کشورهای محور شکل گرفت و اوضاع را به سود متفقین تغییر داد.

۱۹۲ ۳ عبارات «د» و «ه» صحیح هستند.

محمدرضا شاه پهلوی در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، به اقدامات مختلفی دست زد. از جمله هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی سوگند خورد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت. او هم‌چنین املاکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت گذاشت تا آن‌ها را به صاحبانشان بازگرداند (د). علاوه بر این، به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد (ه).

۱۹۳ ۲ پس از انعقاد قرارداد داری، فعالیت‌های انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران، با فوران نخستین حلقه‌ی چاه نفت در منطقه‌ی مسجدسلیمان به نتیجه رسید.

۱۹۴ ۳ رضاخان در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ ش، با دیسیسه‌چینی و حمایت انگلستان، موقعیت خود را تثبیت کرد. سرانجام، شاه قاجار و مجلس به ناچار به نخست‌وزیری او رضایت دادند. احمدشاه بلافاصله به سفر اروپا رفت و رضاخان با استفاده از این فرصت، اوضاع و شرایط داخلی را برای برداشتن قدم نهایی، یعنی رسیدن به سلطنت آماده کرد. او برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود.

۱۹۵ ۱ پس از انقلاب مشروطه، همواره میان دولت ایران و انگلیس اختلافات دامنه‌داری درباره‌ی نحوه‌ی عملکرد شرکت نفت ایران و انگلیس و پرداخت سهم ایران وجود داشت. در نتیجه‌ی چنین اختلافاتی بود که رضاشاه امتیازنامه‌ی داری را یک‌طرفه لغو کرد.

تذکره: ذخیره‌ی فلزات قیمتی موجب رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی شد. این وضع به ضرر اشراف فئودال و زمین‌دار بود و موجب شد که موقعیت اجتماعی خود را از دست بدهند. در مقابل، اعتبار و منزلت تجار و صنعتگران افزایش یافت (دلیل نادرستی گزینه‌ی (۴)).

۲۱۸ ۴ افراد و خاندان‌های حاکم بر شهرهای ایتالیایی حامی ادیبان، نقاشان، معماران، موسیقی‌دانان و غیره بودند. برای نمونه می‌توان از خاندان معروف مدیچی که بر فلورانس حکومت می‌کرد، نام برد که مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود.

۲۱۹ ۲ در سال‌های آغازین پادشاهی شاه تهماسب، اوضاع حکومت صفوی بسیار آشفته و نابسامان بود؛ از یک سو، سران ایلات قزلباش به خودسری و نافرمانی پرداختند و با یک‌دیگر به نزاع برخاستند و از سوی دیگر، ازبکان از شرق و عثمانی‌ها از غرب به مرزهای ایران هجوم آوردند.

گزینه (۲) مربوط به زمان شاه سلیمان صفوی است.

۲۲۰ ۱ عبارات «ب» و «ج» درست هستند.

بررسی عبارات نادرست:

الف) این سلسله‌مراتب پس از مرگ شارلمانی به وجود آمد و مربوط به اقدامات شارلمانی نیست.

د) شارلمانی هم‌چون پدر و نیای خود با پاپ متحد شد و از او در برابر دشمنان و رقیبانش پشتیبانی کرد.

جغرافیا

۲۲۱ ۲ گسترش حمل و نقل عمومی، مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری است.

۲۲۲ ۲ در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۲۲۳ ۱ ۱۵° برابر ۱ ساعت

۱۷۲/۵° برابر ۱۱:۳۰ ساعت

$$\begin{array}{r} 15 : 30 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

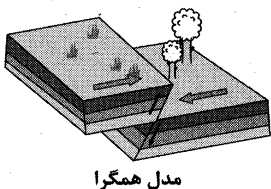
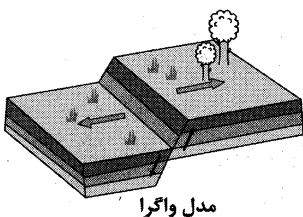
اختلاف درجه $172/5 = 15 \times 30 = 11 : 30$ اختلاف ساعت

۲۲۴ ۴ ۷/۵ قاج به غرب می‌رویم:

صبح $5:30 = 7:30 - 13$

هر چه از شرق به غرب برویم ساعت کم می‌شود.

۲۲۵ ۱

۲۰۸ ۱ از پارچه‌ها و دیگر بافته‌های عصر هخامنشی، به جز قالی‌پازیریک چیزی باقی نمانده است.

شواهد موجود، بیانگر رونق و شکوفایی هنر فرش‌بافی در دوره‌ی ساسانیان است. قالی بهارستان که اعراب مسلمان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند، شهرت بسیار دارد.

۲۰۹ ۳ پژوهشگران با مقایسه‌ی نقش‌برجسته‌های دوره‌ی هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش‌برجسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش‌برجسته‌های آشوری، الهام و الگو گرفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هنر گچبری اشکانی، در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید.

۲) نقش‌برجسته‌های دوره‌ی اشکانیان، از نظر فنی و هنری در سطح نقش‌برجسته‌های هخامنشی و ساسانی نیستند.

۴) محتوا و مضمون اغلب نقش‌برجسته‌های ساسانی، اعطای منصب شاهی از سوی اهورمزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان است.

۲۱۰ ۴ انوشیروان علاقه‌ی زیادی به مباحث فلسفی و دینی نشان می‌داد. او ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم به ایران پناهنده شده بودند، با آنان به گفت‌وگوی علمی پرداخت.

۲۱۱ ۴ از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دوره‌ی صفوی می‌توان به کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در سلطنت شاه اسماعیل اول اشاره کرد.

تذکره: گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، از آثار مشهور تاریخ‌نگاری دوره‌ی ایلخانان و تیموریان محسوب می‌شوند.

۲۱۲ ۴ توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م بود که در یکی از مهم‌ترین کتاب‌های خود با عنوان اصول الهیات از برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد. نظریات فلسفی او تا قرن‌ها به عنوان فلسفه‌ی رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت.

۲۱۳ ۱ دولت برای اداره‌ی امور از کشاورزان و دامداران مالیات می‌گرفت. دامداران مبالغی مالیات تحت عنوان چوپان‌بیگی می‌پرداختند.

سکه‌های مسی دوره‌ی صفوی، غازیکه نام داشتند.

۲۱۴ ۳ عبارات «الف» و «د» درست‌اند.

بررسی عبارات نادرست:

ب) قندهار در زمان حکومت شاه‌صفی به دست گورکانیان افتاد و در دوره‌ی شاه عباس دوم بازپس گرفته شد.

ج) این شهر برای حفظ مناطق شرقی و درآمدهای گمرکی، برای ایران از اهمیت برخوردار بود.

ه) قندهار هرگز پایتخت صفویان نبوده است.

۲۱۵ ۳ صفویان هنر اصیل فرش‌بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی درآوردند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) شاه عباس اول ۲ و ۴) شاه تهماسب اول

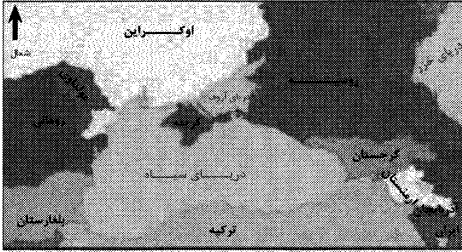
۳) شاه اسماعیل اول

۲۱۷ ۲ در نتیجه‌ی اکتشافات جغرافیایی و دستیابی اروپاییان به منابع ثروت در سرزمین‌های جدید، حجم عظیمی از فلزات گران‌بها به اروپا سرازیر شد که تا آن زمان سابقه نداشت. ذخیره‌ی فراوان طلا و نقره موجب افزایش بیش‌تر قدرت شاهان اروپایی شد و آنان را بر اشرافیته‌ی که تا آن زمان گردن‌فرازی می‌کرد، برتری بخشید.

۲۴۲ ۴ غرب آسیا ← نخجوان در جمهوری آذربایجان و کردستان در عراق از نواحی خودمختار می‌باشند.

۲۴۳ ۲

۲۴۴ ۳ به آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل)، آب‌های داخلی می‌گویند.

۲۴۵ ۲ مرز بین کانادا و آمریکا و هم‌چنین مرز بین کره‌ی شمالی و کره‌ی جنوبی، مرزهای غیرطبیعی یا مصنوعی هستند.

۲۴۶ ۴ در سال ۱۹۴۵ میلادی، پس از پایان جنگ جهانی دوم و سال‌ها سیطره‌ی ژاپن بر شبه‌جزیره‌ی کره، این کشور را به دو کشور کره‌ی شمالی و کره‌ی جنوبی تقسیم شد.

۲۴۷ ۴ تالوک بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق کشتیرانی در دو طرف آن را دارند.

۲۴۸ ۳ آمریکای شمالی (الف) و استرالیا (د) به طور کامل نظام سیاسی فدرالی دارند.

۲۴۹ ۱ از مناطق ژئوپلیتیکی جهان امروز می‌توان به مناطق ژئوپلیتیکی قفقاز، خلیج فارس و دریای خزر در غرب آسیا و اتحادیه‌ی اروپا اشاره کرد.

۲۵۰ ۲ کشور فرانسه از پیشگامان نظام سیاسی تک‌ساختی در جهان است.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۳ مدار مقبولیت، خواست و اراده‌ی کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود.

سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدف معین است. حکومت پاب بر واتیکان و کلیسای جهانی کاتولیک از جمله حکومت‌های موناشری دانسته شده است.

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه‌ی علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده‌ی خنثی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند.

۲۵۲ ۴ (الف) قدرت نرم به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی، با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها و نهادهای آموزشی اعمال می‌شود.

(ب) نظام‌های سیاسی را می‌توان براساس ملاک‌های گوناگونی چون نظام‌هایی که در آن اقلیتی تصمیم‌گیرنده هستند، تقسیم کرد؛ مانند پارلمان‌ها.

(ج) لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که در آن فقط می‌توان از مقبولیت نظام حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

۲۲۶ ۴ در یک منطقه، زمانی زمین‌لرزه اتفاق می‌افتد که سنگ‌های پوسته‌ی زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای واگرا، همگرا و برشی از دست بدهند.

۲۲۷ ۳ میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیش‌تر است.

۲۲۸ ۴ در زمین‌لرزه‌ها جابه‌جایی زمین براساس شدت و بزرگی اندازه‌گیری می‌شود.

۲۲۹ ۳ (الف) کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا

(ج) کمربند میانی اقیانوس اطلس
(و) کمربند اطراف اقیانوس آرام

۲۳۰ ۴ همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا، موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

۲۳۱ ۲ عرض‌های جغرافیایی ۲۵ تا ۳۰ درجه ← ۱۳٪ شهر
عرض‌های جغرافیایی ۳۰ تا ۳۵ درجه ← ۳۳٪ شهر
شهر $13\% + 33\% = 46\%$

۲۳۲ ۴ اصفهان ← شطرنجی

همدان ← شعاعی

۲۳۳ ۴ در سال ۱۳۸۵، اصفهان، کرج، شیراز و تبریز کلان‌شهر بودند، زیرا جمعیت ۱ میلیون نفر به بالا داشتند، ولی قم و اهواز جمعیتی زیر ۱ میلیون نفر داشتند و جزء کلان‌شهر نبودند.

۲۳۴ ۴ نقش نظامی ← پیرانشهر

نقش صنعتی ← اراک - اصفهان

نقش دانشگاهی ← تهران - تبریز

۲۳۵ ۱ هرچند جمعیت عشایری کم‌تر از ۲٪ از جمعیت کشور است، ولی آنان ۲۵٪ واحد دامی و ۲۰٪ از تولید پروتئین مربوط به دام را به خود اختصاص داده‌اند.

۲۳۶ ۳ توسعه‌ی پایدار به معنای تأمین نیازهای امروز، بدون کاستن از توانمندی‌های نسل آینده است.

۲۳۷ ۲ استان کرمان، هم از تولیدکنندگان اصلی پرتقال و هم از تولیدکنندگان اصلی خرما به شمار می‌رود.

۲۳۸ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(الف) موقعیت ریاضی کشورمان و گستردگی آن در عرض جغرافیایی باعث تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی شده است.

(ج) بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور، پتروشیمی است.

۲۳۹ ۴ پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین، برخوردار از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۲۴۰ ۲ استان‌های یزد، کرمان و اصفهان بیش‌ترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

۲۴۱ ۴ هر کشور مستقل که نظام حکومتی مستقلی دارد ← ملی
چند کشور که تحت اداره‌ی یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند ← فراملی

یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است ← فروملی

۲۵۹ ۳ بررسی عبارات:

الف) سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود و یا گروه‌های به حاشیه رانده‌شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند. جشن سال نوی چینی همراه با نمایش‌ها و تزئین‌هایش فقط رویدادی نمایشی نیست که هر سال در آمریکا برگزار می‌شود، بلکه نماد **تداوم و پیوستگی فرهنگی چینی‌ها در آمریکاست.**

ب) رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل **پیروی از الگوی تعارف و احترامی** بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند.

ج) سیاست هویت محصول دوران پسامدرن است. در چنین شرایطی، **مدل «تکثرگرا»** به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار گرفت.

۲۶۰ ۴ بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرآیند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.

۲۶۱ ۳ متفکران ایرانی از دهه‌ی سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر **غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن**، پدید آوردند و برخی از اندیشمندان مسلمان کتاب‌هایی را درباره‌ی خدمات متقابل اسلام و ایران و هم‌چنین فطرت و خویشتن الهی انسان تدوین کردند.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

۲۶۲ ۲ در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه **سکولار و دنیوی** است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

افراد که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند، **سرگذشت و سرنوشت مشترکی** پیدا می‌کنند که به صورت خاطره‌ی جمعی و مشترک درمی‌آید و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد. این خاطره در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود **بعد تاریخی هویت جامعه** را می‌سازد.

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، **اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.**

۲۶۳ ۴ بررسی عبارت نادرست:

د) جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن‌چه در **جنگ‌های صلیبی** گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در **حمله‌ی مغول** رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۲۶۴ ۱ با توجه به تحولات هویتی ایران در گذر زمان، اقوام مختلف ایرانی با آن‌که هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحد پیدا کردند. **انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران** در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود. بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبوده؛ بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود. (تأثیر انقلاب بر هویت ایرانی) **جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران**، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند.

۲۵۳ ۱ ماکس وبر شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو، بازار، دادگاه مستقل و ... است، تعریف می‌کند. اگر پژوهشگری از **منظر وبر** به مطالعه‌ی جوامع غیراروپایی بپردازد، به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

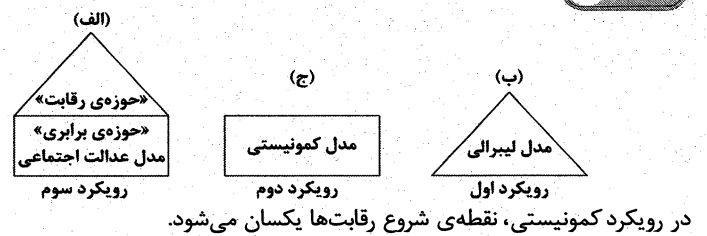
طبیعت یک نظم جهان‌شمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت در همه‌ی مکان‌ها و زمان‌ها یکسانند، از این‌رو نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها تعمیم داده شود.

وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه‌ی هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.

۲۵۴ ۲ اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه‌ی پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب **همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.** طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

۲۵۵ ۳

در رویکرد کمونیستی، نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود. طرفداران رویکرد عدالت اجتماعی، به بهانه‌ی عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند. مدل لیبرالی نمی‌تواند نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد.

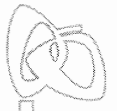
۲۵۶ ۳ جامعه‌شناسان انتقادی برای داوری و انتقاد به معیارهای علمی نیاز دارند تا براساس آن معیارها، وضعیت موجود را ارزیابی کنند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم نمایند و راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهند. **جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و تفهیمی - تفسیری از ارائه‌ی چنین معیارهایی ناتوان بودند.**

۲۵۷ ۴ همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه‌ی گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، **همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.** (تصاویر صورت سؤال مربوط به سیاست همانندسازی هستند.)

۲۵۸ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند. اساس این روش‌ها، نفی و طرد دیگری متفاوت است که باید ناپود شود، اما در سایر روش‌ها، دیگری شری است که امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد.

د) شناخت متقابل هویت‌ها یا الگوی تعارف در مقابل دو الگوی همانندسازی و تکثرگرا قرار می‌گیرد و به شناخت متقابل افراد، گروه‌ها و جوامع از یکدیگر توجه دارد.

۲۷۲ ۴

نمونه‌ی تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی - سیاسی
تدوین رساله‌های جهادیه	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی
جنبش تنباکو	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی
جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی

۲۷۳ ۳ نخستین بیدارگران اسلامی اندیشمندان و عالمانی بودند که برای حفظ استقلال و عزت جهان اسلام به دنبال اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی بودند.

اما امروزه بیداری اسلامی حاصل انتقال بیداری از سطح نخبگان به متن مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام است.

۲۷۴ ۱ هنگامی که دولتمردان قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه‌ی موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب، قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب را پشت سر گذاشت، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

۲۷۵ ۳ جنبش عدالتخانه حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌ساخت.

در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفرکان غرب‌گرا به وجود آمد.

قدرت اجتماعی، بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید.

۲۷۶ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ب) انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م روسیه، گرچه با دیگر انقلاب‌های اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی به دلیل خصلت سکولار خود، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۲۷۷ ۳ انقلاب اسلامی ایران در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن و به وجود آمدن رویکرد دینی در جوامع غربی مؤثر بود.

۲۷۸ ۱ ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام انجام می‌شد.

تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای اشباع خلأ معنوی فرهنگ غربی شکل می‌گرفت.

کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند. نظریه‌ی پایان تاریخ فوکویاما همین معنا را القا می‌کرد. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر این نظریه خط بطلان کشید.

۲۶۵ ۱ نظریه‌پردازان غربی طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی

شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانند.

مسئله شدن حجاب در کشورهای اروپا پیامد هویت جهان اسلام است. عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.

۲۶۶ ۳ گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد.

پدیده‌ی نسل‌کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است.

کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله‌ی محدود شدن گستره‌ی آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

۲۶۷ ۲ اقتصاد امروز ما، محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست. از جمله‌ی عوامل شکل‌گیری این اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های نفتی حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است.

جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد.

راه احیای هویت اقتصاد ایران، الگوی اقتصاد مقاومتی است.

۲۶۸ ۳ کمپانی هند شرقی انگلیس که با ماهیت اقتصادی و تجاری فعالیت می‌کرد، ابزاری برای هویت‌زدایی و غارت و چپاول دارایی‌های عظیم مردم هند بود و مقاومت مردم هند به رهبری گاندی، نمونه‌ای از واکنش به چنین اقداماتی بود.

کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند.

۲۶۹ ۲ فرزندآوری نیاز فطری انسان‌ها و تأمین جمعیت، از کارکردهای مهم نهاد خانواده است. ولی ممکن است در مواقعی اختلال در نهاد خانواده، جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه کند.

انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی علیه کشور ما اجرا شده است تا اولاً درآمد نفتی کشور را محدود کنند؛ ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند. شیوه‌ی سرمایه‌داری یعنی جست‌وجوی سود از طریق بازار. در این شیوه‌ی اقتصادی، هدف کنش‌گران و بنگاه‌های اقتصادی، به دست آوردن حداکثر سود است و وسیله‌ی آن‌ها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی (کار، سرمایه و ..) برای تضمین حداکثر سود است.

۲۷۰ ۴ تصاویر مربوط به گزینه‌ی (۴) می‌باشند.

الف) تغییر ترکیب جمعیتی

ب) ابعاد عینی هویت (اقتصادی و جمعیتی هویت)

ج) اقتصاد مقاومتی

۲۷۱ ۲ جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را بر کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

انقلاب اسلامی ایران، بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در مشروطه آغاز کرده بودند.

۲ ۲۹۷) مقدمات به کار رفته در استدلال، لزوماً نادرست نیستند، یعنی ممکن است ماده‌ی قضایا در مقدمات درست باشد، ولی حد وسط در آن‌ها یکسان نباشد (اشکال در صورت). سایر گزینه‌ها براساس متن کتاب، درست هستند.

۱ ۲۹۸) استدلال مذکور حد وسط ندارد ← **مغالطه در صورت**

۱ ۲۹۹) اگر دانش‌آموزی درس بخواند، موفق می‌شود.

این دانش‌آموز موفق شده است. (وضع تالی) عقیم
پس این دانش‌آموز درس خوانده است. (وضع مقدم)
(در قضیه‌ی شرطی متصل، از «وضع تالی» نمی‌توان «وضع مقدم» را نتیجه گرفت.)

۳ ۳۰۰) این استدلال **مغالطه در ماده دارد**، زیرا محتوای کبرای آن نادرست است و مشکلی در صورت ندارد (شکل اول است و صغرای موجبه و کبرای کلی دارد).

۲ ۳۰۱) رواقیان معتقدند که **سرنوشت انسان تغییر نمی‌کند** و انسان باید تسلیم این سرنوشت باشد، لذا نباید خوشبختی‌ها و رنج‌ها متانت و آرامش انسان را به هم بریزد.

۳ ۳۰۲) احد منبع نور است و مثل و روح از شعله‌های آتش الهی‌اند.

۴ ۳۰۳) هلنیسم چیز تازه‌ای نبود، میراث مابعدالطبیعی سه دانای بزرگ یونانی مورد استفاده قرار گرفته بود.

۱ ۳۰۴) او با این جمله می‌خواست نشان دهد که از این چیزها بی‌نیاز است که الهام‌بخش مکتب کلبی بود.

۱ ۳۰۵) در مکتب کلبی همه می‌توانند با همت و نخواستن به **سعادت حقیقی دست یابند**.

۴ ۳۰۶) از آن جهت که روح به سمت احد برای شناخت معمای بزرگ حیات حرکت می‌کند، می‌توان گفت احد به علت غایی نزدیک است.

۲ ۳۰۷) از بین مکاتب اخلاقی دوران هلنیسم، رواقیان در حد اعتدال بودند، چون هم به زندگی عادی می‌پرداختند و مانند کلبیان و اپیکوریان افراط و تفریط نداشتند که زندگی را کنار بگذارند یا به دنبال لذت‌جویی محض باشند.

۳ ۳۰۸) از نظر کلبیان نباید به امور **موقتی و زودگذر** مثل رفاه و آسایش یا قدرت سیاسی اهمیت داد.

۲ ۳۰۹) بیت مذکور اشاره به جبرگرایی دارد که این مفهوم در رواقیان دیده می‌شود.

۲ ۳۱۰) **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) همه‌ی جریان‌های هلنی متأثر از ارسطو نبودند.

۳) رواقیان موافق افلاطون نبودند.

۴) جریان‌ها به ترتیب متأثر از هم نبودند.

روان‌شناسی

۲ ۳۱۱) در گزینه‌ی (۲)، **عامل روانی (تعارض شدید جهت**

تصمیم‌گیری) باعث ایجاد بیماری جسمی، یعنی سردرد و میگرن شده

است **اشاره به** ← عامل روانی به عنوان عامل ایجاد بیماری جسمانی، اما در سایر گزینه‌ها فرد به دلیل بیماری دچار مشکلات روانی شده

است **اشاره به** ← عامل روانی به عنوان پیامد بیماری‌های جسمانی.

۳ ۲۷۹) **عدم وابستگی به بلوک شرق و جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی در کنار موضع‌گیری ضدمارکسیستی انقلاب اسلامی ایران** با شعار «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» که ناظر به همین مسئله بود، مشخص می‌شد.

۳ ۲۸۰) انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه **هویت‌ی فرهنگی و تمدنی داشت**. این انقلاب، قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب را پشت سر گذاشت، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند.

فلسفه و منطق

۱ ۲۸۱) از نظر سهروردی افلاطون **امام‌الحکمه و زرتشت حکیم فاضل** است.

۱ ۲۸۲) الواح عمادی یک اثر عرفانی سهروردی است.

۳ ۲۸۳) سهروردی بر پایه‌ی معنای دو وجهی کلمه‌ی اشراق جهان‌شناسی می‌کند؛ همان کاری که ابن‌سینا درصدد انجام آن بود.

۳ ۲۸۴) هدف فیلسوف به دست آوردن **تصویری جامع و صحیح از جهان هستی** است.

۳ ۲۸۵) **خواجه نصیرالدین طوسی** متکلمی بود که از مدافعان حکمت مشاء هم بود.

۴ ۲۸۶) بیت مذکور درباره‌ی تشکیک وجود است که گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) آن را بیان کرده است.

۲ ۲۸۷) آثار و خواص هر یک از موجودات با مبنای اصالت وجود به **حد وجود برمی‌گردد**.

۱ ۲۸۸) مبانی امکان فقری اصالت وجود است.

۱ ۲۸۹) صورت ذهنی و اراده در نفس هستند و با علم حضوری شناخته می‌شوند.

اشیای خارجی بیرون نفس هستند و با علم حصولی درک می‌شوند.

۳ ۲۹۰) وقتی یک لفظ یا واژه چند معنا داشته باشد، **مشترک لفظی** است.

۲ ۲۹۱) کشف مجهول و رسیدن به یقین ← **برهان**

هدف جدل ← **اقناع مخاطب و به بن‌بست کشاندن او**

۴ ۲۹۲) بعضی شعر منطقی شعر ادبی است، بعضی شعر ادبی شعر منطقی است، بعضی شعر منطقی شعر ادبی نیست، بعضی شعر ادبی شعر منطقی نیست ← **من‌وجه**

۲ ۲۹۳) هر کل از اجزاء خود بزرگ‌تر است، یک قضیه‌ی بدیهی است و بدیهی جزو یقینی‌هاست و در **برهان** از محتوای یقینی استفاده می‌شود.

۳ ۲۹۴) لم = علت ← **برهان لمی = علت به معلول**

شبه استدلال = **مغالطه یا سفسطه**

۱ ۲۹۵) تنها هدف از **برهان**، کشف حقیقت مجهول و رسیدن به یقین است (هر خطابه‌ای همراه با برهان نیست که منجر به یقین شود).

۳ ۲۹۶) **مغالطه یا سفسطه**، یک شبه‌استدلال است.

۳ ۳۱۲

نمره‌ی بین ۳۰ تا ۴۹ } در این‌جا خانم رفیعی نمره‌ی ۳۸ را کسب کرده است.
فرد در برابر فشار روانی آسیب‌پذیر است.

نمره‌ی بین ۵۰ تا ۷۰ } در این‌جا آقای محسنی نمره‌ی ۶۹ را کسب کرده است.
فرد جداً آسیب‌پذیر است.

۳۱۳ ۱ شناختی ← نداشتن تمرکز، توجه و ...

علامت رفتاری ← فرار، گریه کردن، فریاد زدن و ...

هیجان ← ترس، عصبانیت، خشم و ...

۳۱۴ ۴ تکرار عبارت «من تلاش کردم، پس موفق می‌شوم» ← تلقین

برخی جملات ← کوتاه‌مدت

خوردن خوراکی‌های ضد استرس و دارای ارزش غذایی ← تغذیه‌ی مناسب ←

بلندمدت

۳۱۵ ۳ هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت فشارآور، فرد ابتدا براساس

برداشت اولیه‌ی خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا

تهدید می‌کند؟ اگر پاسخ به این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را

ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟

۳۱۶ ۳ شمردن اعداد یک تا صد، گفتن عبارت «بس است» (همانند

عبارت «ایست»، برای توقف افکار منفی و وسواس‌گونه به کار می‌رود) و خواندن

شعر خوشایند (خواندن غزل عاشقانه‌ی حافظ) همگی از روش‌های کوتاه‌مدت

مقابله با فشار روانی هستند، اما حل جدول به صورت روزانه نوعی تفریح و

سرگرمی به حساب می‌آید، بنابراین روش بلندمدت است.

۳۱۷ ۴ روان‌شناسی سلامت، شاخه‌ای از روان‌شناسی است که از

یافته‌های این علم برای پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی بهره می‌برد.

۳۱۸ ۲ به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که معمولاً در زندگی

روزمره از آن‌ها استفاده می‌شود، سبک زندگی یا **Life style** می‌گویند.

۳۱۹ ۳ گزینه‌ی (۳) بیانگر فشار روانی مثبت است، زیرا باعث ارتقای

واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی ورزشکار می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) نشان‌دهنده‌ی فشار روانی منفی هستند، زیرا ارزیابی منفی شرایط

فشارآور باعث تلقی کردن فشار روانی به صورت منفی می‌شود (یعنی منفی

دانستن ترافیک و امتحان شیمی).

۴) برای بیماری که در بیمارستان بستری است، نمی‌توان ناراحتی و دلخوری

خود را بیان کرد، زیرا ممکن است وضعیت او وخیم‌تر شود، بنابراین این شرایط

فشار روانی منفی را به همراه دارد.

۳۲۰ ۱ مشورت و راهنمایی گرفتن ← سازگاران

منفعل بودن ← ناسازگاران

استفاده از حس شوخ‌طبعی (شوخی کردن) ← سازگاران

در انتظار معجزه بودن (منتظر اتفاق خارق‌العاده بودن) ← ناسازگاران

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ناسازگاران - ناسازگاران - سازگاران - سازگاران

۳) سازگاران - ناسازگاران - ناسازگاران - سازگاران

۴) ناسازگاران - سازگاران - سازگاران - ناسازگاران